

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Erot yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välillä yritysmuodon muutoksessa

Haapanen, Siina

2015 Leppävaara

Laurea-ammattikorkeakoulu
Leppävaara

Erot yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välillä yritysmuodon muutoksessa

Haapanen Siina
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Maaliskuu, 2015

Haapanen Siina

Erot yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välillä yritysmuodon muutoksessa

Vuosi 2015 Sivumäärä 41

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää erot yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välillä yritysmuodon muutoksessa. Toimeksiantajana opinnäytetyössä toimi psykoterapiapalveluita tarjoava yritys. Kohdeyritys halusi saada tarkemman kuvan eri yritysmuotojen eroista sekä siitä, kuinka yritysmuodon muutos toteutetaan. Tavoitteena opinnäytetyössä oli selvittää mahdollisimman tarkasti erot yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön välillä sekä tutkia, miten yritysmuodon muutos voidaan toteuttaa.

Tutkimus toteutettiin tutkimuksellisenä kehittämistyönä. Tutkimusaineisto koostui kahdesta teemahaastattelusta, joissa haastateltiin kohdeyritystä ja kohdeyrityksen käyttämää tiloimistoa. Lähteinä on käytetty laajasti kirjallisuutta sekä Internet-julkaisuja. Yritysmuotojen eroja on kuvattu erityisesti eri yritysmuotojen perustamisen sekä niiden hallinnon, verotuksen ja vastuiden osalta.

Yritysmuodon muutoksessa on myös epäonnistumisen riski. Tämän riskin minimoimiseksi tulee suunnitella tarkkaan ennen muutosta, mitä muutoksella tavoitellaan. Opinnäytetyössä kuvataan laajemmin kahta eri yritysmuotoa eli yksityistä elinkeinonharjoittajaa ja osakeyhtiötä. Työssä kuvataan myös yritysmuodon muutos yksityisestä elinkeinonharjoittajasta osakeyhtiöksi, mutta kohdeyrityksen tulee tutkia vielä erikseen yritysmuodon muutoksen kannattavuutta omassa yrityksessään ennen muutoksen käynnistämistä.

Opinnäytetyön lopussa esitellään kaksiosainen muistilista yritysmuodon muutosta varten. Näihin listoihin on kerätty olennaiset muistettavat asiat, jotka auttavat kohdeyritystä etenemään yritysmuodon muutoksessa. Muistilistojen lisäksi kohdeyrityksen kanssa on käyty yhdessä läpi opinnäytetyössä tarkemmin esitellyt yritysmuodot eli yksityinen elinkeinonharjoittaja ja osakeyhtiö.

Asiasanat yksityinen elinkeinonharjoittaja, yritysmuodon muutos, osakeyhtiö

Haapanen Siina

Differences between private entrepreneur and private limited company during business conversion

Year	2015	Pages	41
------	------	-------	----

The purpose of this thesis is to describe the differences between a private entrepreneur and private limited company during business conversion. The thesis was commissioned by a private entrepreneur offering psychotherapy services. The target company wanted a clearer understanding of the differences between different company forms. Another wish was to obtain information on how to change the form of enterprise.

The research was carried out as a case study. The research data was drawn from two theme interviews which were conducted with the target company and with the accounting firm used by the target company. Printed literature and Internet publications have been widely used as sources. In the thesis the focus was on differences in such areas as establishing the company, administration, taxation and responsibilities when comparing the two forms of private entrepreneur and private limited company.

To minimize the risk of failure in the change of the business form it is necessary to consider and plan carefully before carrying it out. In this thesis two company forms are described more specifically and information is given about how to change the form of the business. Before conducting the change of the business form the target company needs to look into the profitability of the change.

In the thesis report two checklists are offered to the target company, which the company should follow to carry out a change of the business form. The essential matters to be remembered have been collected in these two checklists. In addition to the thesis report, a meeting was conducted with the target company where the differences between the two business forms that are private entrepreneur and limited company were explained more specifically.

Keywords private entrepreneur, change of the business form, private limited company

Sisällys

1	Johdanto.....	7
1.1	Työn tausta ja tavoitteet	7
1.2	Työn sisältö.....	9
2	Toimialan kuvaus.....	9
3	Yritysmuodot.....	11
3.1	Toiminimi.....	12
3.1.1	Toiminimen perustaminen.....	13
3.1.2	Vastuut ja hallinto	13
3.1.3	Toiminimen verotus 2015	13
3.1.4	Yksityisöt ja luontoisedut	14
3.2	Osakeyhtiö.....	14
3.2.1	Osakeyhtiön perustaminen	15
3.2.2	Vastuut ja hallinto	15
3.2.3	Osakeyhtiön verotus 2015.....	16
3.2.4	Palkanmaksu ja osingonjako.....	16
3.2.5	Luontoisedut ja verovapaat henkilökuntaedut	17
3.3	Yleistä kirjanpidosta.....	18
3.3.1	Toiminimen kirjanpidon järjestäminen ja tilintarkastus.....	18
3.3.2	Osakeyhtiön kirjanpidon järjestäminen sekä tilintarkastus	18
3.3.3	Tilitoimisto yrityksen apuna.....	19
3.4	Toiminimen ja osakeyhtiön erot.....	19
3.4.1	Perustaminen, perustajien lukumäärä ja laajeneminen	19
3.4.2	Erot vastuissa	20
3.4.3	Hallinnollinen ero	20
3.4.4	Varat ja verotus	21
4	Yritysmuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöksi.....	21
4.1	Toimenpiteet ja käytännöt	22
4.2	Toiminnan jatkuvuus ja identtisyys.....	22
4.3	Verotus ja varaukset.....	23
4.4	Riskit ja kulut yritysmuodon muutoksessa	23
5	Tutkimuksen toteuttaminen	24
5.1	Tutkimusmenetelmät ja toteutustapa.....	24
5.2	Mikroyrityksen teemahaastattelu	25
5.2.1	Mikroyrityksen perustiedot	26
5.2.2	Yritysmuodot ja tietous niiden eroavuuksista.....	26
5.2.3	Yritysmuodon muutos kiinnostaa ja huolestuttaa	27
5.2.4	Yrityksen hallinnointi nyt ja muutostilanteen jälkeen	27

5.3	Tiltoimiston teemahaastattelu.....	28
5.3.1	Tiltoimiston perustiedot	28
5.3.2	Tiltoimiston palvelut asiakkaille	29
5.3.3	Mikroyrityksen osaaminen yritysasioiden hoitamisessa	29
5.3.4	Tiltoimiston asiakkaille tarjoamien palveluiden kehittäminen.....	30
5.4	Haastattelujen yhteenveto ja johtopäätökset	31
6	Yhteenveto	33
	Lähteet	34
	Kuviot	37
	Taulukot	38
	Liitteet.....	39

1 Johdanto

Suomessa oman yrityksen perustaminen on kohtuullisen helppoa. Mahdollisia yritysmuotoja ovat muun muassa osakeyhtiö, yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoin yhtiö sekä kommandiittiyhtiö. Näistä voi valita sopivimman vaihtoehdon, kunhan sen perustamiseen vaadittavat kriteerit tulevat täytetyiksi. Riippuen perustettavasta yrityksestä on olemassa erilaisia kriteerejä. Näitä ovat esimerkiksi yrityksen perustajien lukumäärä, verotuskysymykset sekä se, millaista toimintaa yrityksen kautta on tarkoitus harjoittaa.

Vaivattomin tapa perustaa oma yritys Suomessa on toiminimen perustaminen. Tässä opinnäytetyössä käytetään yksityisestä elinkeinonharjoittajasta nimeä toiminimi. Toiminimen hallinnointi on byrokraattisesti kevyin vaihtoehto harjoittaa omaa yritystoimintaa. Monesti kuitenkin yritystoiminnan kasvaessa myös muita yritysmuotoja kuten osakeyhtiötä kannattaa miettiä. Tämä tulee ajankohtaiseksi esimerkiksi silloin, kun toimintaan halutaan ottaa mukaan muita yrittäjiä, tavoitellaan kevennystä verotukseen tai halutaan pienentää yrittäjälle kohdistuvaa riskiä yritystoiminnasta.

Jokainen yritysmuodon muutos täytyy miettiä tapauskohtaisesti. Suoraan ei voida sanoa, että aina tietyssä pisteessä yritysmuodon muutos kannattaa esimerkiksi toiminimestä osakeyhtiöksi. Yritysmuodon muutoksessa pitää huomioida monta seikkaa. On tärkeää selvittää tarkasti erot eri yritysmuotojen välillä, jotta valitaan juuri oikea yritysmuoto kunkin yrityksen kannalta. Esimerkiksi pelkän verohyödyn tarkasteleminen ei aina kerro koko totuutta. Verrattaessa osakeyhtiötä toiminimeen, verotus saattaa vaikuttaa äkkiseltään kevyemmältä, mutta on tärkeää huomioida myös hyödyt yritysmuotojen hallinnollisissa eroavuuksissa. Tällä tarkoitetaan sitä, että toiminimen hallinnointi on kevyempää kuin osakeyhtiön ja tätä kautta toiminimen hallinnoimisessa yrittäjälle jää enemmän aikaa itse yritystoiminnan pyörittämiseen.

Patentti- ja rekisterihallituksen tilastojen mukaan vuosina 2011-2014 suosituin tapa harjoittaa yritystoimintaa on ollut osakeyhtiömuotoinen yritystoiminta. Toiseksi suosituin tapa harjoittaa yritystoimintaa on ollut toiminimellä toimiminen. Vuoden 2014 joulukuun lopussa Suomessa on ollut yhteensä 600 057 yritystä kaupparekisterissä, joista osakeyhtiömuotoisia on ollut 251 421 kappaletta ja toiminimiä 209 123 kappaletta. Loput jakautuivat eri yritysmuotoihin. (PRH 2014b.)

1.1 Työn tausta ja tavoitteet

Opinnäytetyön tarkoituksena on antaa riittävästi tietoa opinnäytetyön kohdeyritykselle yritysmuodon muuttamiseksi toiminimestä osakeyhtiöksi. Kohdeyrityksenä opinnäytetyössä on

toiminimi, joka on nimetty tähän opinnäytetyöhön Mikroyritykseksi. Mikroyrityksellä tarkoitetaan sellaista yritystä, jonka liikevaihto on alle kaksi miljoonaa euroa ja joka työllistää alle kymmenen henkilöä (Tilastokeskus 2006).

Työn kohdeyritys on perustettu vuonna 2007 ja se toimii terveydenhuoltoalalla. Yritys on palveluyritys ja tarjoaa asiakkailleen psykoterapiapalveluita. Mikroyrityksen liikevaihto oli vuonna 2014 alle 100 000 euroa. Tilitoimisto on suositellut Mikroyritykselle yritysmuodon muuttamista osakeyhtiöksi.

Opinnäytetyön kohdeyrityksen liikevaihto on ollut vuodesta toiseen kasvava. Mikroyrityksellä ongelmana on tiedon puute siitä, kuinka paljon vuoden aikana tulee maksaa ennakveroja. Kirjanpito tehdään kerran vuodessa koko vuodelta eikä Mikroyritys ole saanut kesken vuotta raportteja yritystoiminnastaan. Raportoinnin puuttumisen takia yrittäjä ei ole saanut riittävästi informaatiota maksettavasta ennakveron määrästä ja monena vuotena yritys on joutunut maksamaan jälkiveroja sen takia.

Työn tavoitteena on antaa mahdollisimman kattava tietopaketti yritysmuotojen eroista ja tarkastella erityisesti kohdeyrityksen yritysmuotoa sekä yrittäjälle suositeltua uutta yritysmuotoa eli osakeyhtiötä. Tällä hetkellä yritys toimii toiminimenä, mutta yrittäjää kiinnostaa selvittää osakeyhtiön erot verrattuna toiminimeen.

Opinnäytetyö rajataan käsittelemään vain muutosta toiminimestä osakeyhtiöksi. Henkilöyhtiöt eli kommandiittiyhtiö ja avoin yhtiö rajataan pois, koska niissä ei ole suurta eroa toiminimeen verrattuna. Avoimeen yhtiöön ja kommandiittiyhtiöön tarvitaan muita yhtiömiehiä eikä Mikroyrityksellä ole tarkoituksena laajentua vaan pysyä yhden henkilön yrityksenä. Osakeyhtiön perustamiseen ei vaadita muita henkilöitä. (Yrityksen perustamisopas 2013, 21).

Osuuskuntaa ei käsitellä tässä opinnäytetyössä tarkemmin, koska tämän yhtiömuodon tarkoitus on tuottaa jäsenilleen lisäarvoa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi osuuskunnan jäsenten taloudenpitoa tai taloudellisen toiminnan harjoittamista elinkeinon tukemiseksi. Kohdeyrityksen tilitoimisto ei ole suositellut tätä yhtiömuotoa kohdeyritykselle eikä sitä sen takia käsitellä tässä opinnäytetyössä, vaikka tämän yritysmuodon perustaminen yksin on mahdollista. (Yrittäjät 2014b.)

Opinnäytetyöstä on rajattu pois yksityisen terveydenhuollon toimialaa koskevat säännökset. Työssä käsitellään yritysmuotoja ja niiden perustamiseen vaadittavia asioita yleisesti eikä niissä ole otettu huomioon lakia yksityisestä terveydenhuollosta (152/1990), jossa käsitellään muun muassa erityisvaatimuksia, jotka koskevat palveluntuottajia yksityisellä terveydenhuoltoalalla.

Tarkoituksena on selvittää Mikroyritykselle osakeyhtiön erot toiminimeen verrattuna. Yhtenä kysymyksenä nousivat esiin luontoisedut osakeyhtiössä. Tavoitteena on selvittää erilaisten luontoisetujen mahdollisuudet osakeyhtiössä, kuten esimerkiksi puhelin-, auto-, internet- ja liikuntaetu. Toinen esiin noussut kysymys oli vastuiden ja hallinnon erot toiminimessä ja osakeyhtiössä. Opinnäytetyössä selvitetään tarkemmin eroavuudet näiden kahden yritysmuodon hallinnon ja vastuiden välillä. Lisäksi työn lopussa on tehty yritysmuodon muutosta varten muistilista, jonka avulla yritysmuodon muutoksessa voidaan edetä.

Tutkimus toteutettiin tutkimuksellisena kehittämistyönä käyttäen laadullisena menetelmänä teemahaastattelua. Harkinnanvaraiseksi näytteeksi teemahaastatteluihin valittiin toimeksiantajayritys sekä sen käyttämä tilitoimistoyrittäjä.

1.2 Työn sisältö

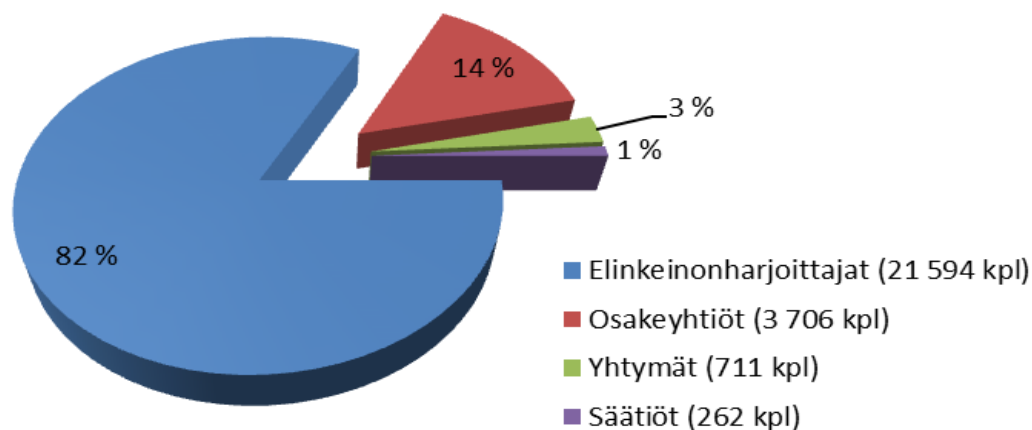
Opinnäytetyössä keskitytään kuvaamaan työn kannalta tärkeimmät yritysmuodot eli toiminimi ja osakeyhtiö. Näiden kahden yritysmuodon välisiä eroja on pyritty kuvaamaan mahdollisimman tarkasti ottaen huomioon toimeksiantajayrityksen toive selvittää yritysmuotojen erot varsinkin verotuksen, luontoisetujen sekä hallinnon ja vastuiden kannalta. Opinnäytetyötä varten on kerätty laajasti tietoa eri lähteitä käyttäen eri yritysmuodoista sekä toimialasta ja yritysmuodon muutoksesta. Nämä luovat kokonaisuutena työlle teoreettisen viitekehyksen.

Työ koostuu kuudesta eri osiosta. Ensimmäisenä kerrotaan yleisesti toimialasta, jolla toimeksiantajayritys toimii. Seuraavassa osiossa on kuvattu tarkemmin toiminimeä ja osakeyhtiötä yritysmuotoina. Neljännessä luvussa kerrotaan käytännönläheisesti, kuinka yritysmuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöön käytännössä tapahtuu. Viidennessä luvussa on kuvattu opinnäytetyön tutkimuksellinen osuus. Lopuksi on tehty yhteenveto opinnäytetyöstä ja tehty johtopäätökset.

2 Toimialan kuvaus

Terveystieteiden alalla toimivat kaikki ne ammatinharjoittajat, jotka kuuluvat terveydenhuollon ammattihenkilöistä säädetyn lain (152/1990) 2 §:ään. Näitä ovat muun muassa psykoterapia-, lääkäri-, hammaslääkäri- ja fysioterapia palveluiden tuottajat sekä työterveyshuollon palveluntuottajat. Vuonna 2014 yksityisen terveydenhuollon toimialalla on toiminut itsenäisiä yksityisyrittäjäyrityksiä noin 25 000 kappaletta. Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikön toukokuussa 2014 tekemän tilannekuvan perusteella noin 80 prosenttia eli suurin osa näistä yrityksistä harjoittaa ammattiaan yksityisenä elinkeinonharjoittajana, toisin sanoen toiminimellä. Osakeyhtiömuotoista toimintaa harjoittaa noin 14 prosenttia. (Harmaan talouden

selvitysyksikkö 2014, 2.) Kuviossa 1 on havainnollistettu yritysmuotojen jakaumaa yksityisellä terveydenhuoltoalalla.

Kuvio 1: Terveydenhuoltoalan yritysjauma (Harmaan talouden selvitysyksikkö 2014, 2)

Tilastokeskuksen 2014 julkistamassa Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastosta voidaan laskea, että terveyspalveluiden toimiala koostuu yli 98-prosenttisesti mikroyrityksistä. Psykoterapiapalvelut kuuluvat toimialaluokituksessa (TOL 2008) 86909 Muu terveyspalvelu -luokkaan, joka on terveyspalveluiden alaluokka. Tähän luokkaan kuuluvat muun muassa psykoterapeutit, puheterapeutit, naprapaattit sekä psykologit. Vuonna 2013 kyseisessä toimialaluokassa on toiminut 5 781 yritystä. Tilastokeskuksen Yritysrakenne- ja tilinpäätöstilaston mukaan näistä yrityksistä suurin osa olisi siis mikroyrityksiä. (Tilastokeskus 2014a, Tilastokeskus 2014b.)

Toimiala on kehittynyt 1990-luvun puolivälistä siihen suuntaan, että enenevässä määrin käytetään yksityisen terveydenhuollon palveluita verrattuna julkisiin terveydenhuollon palveluihin. Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikön tekemässä tilannekuvassa todetaan, että vuodesta 1995 vuoteen 2011 julkisyhteisöjen tuottamien palveluiden määrä on pudonnut 83 prosentista 76 prosenttiin. Tilannekuvassa todetaan myös, että yritysten tuottamien työtuntien kasvu on noussut 135 prosenttia vuodesta 1995 vuoteen 2011 mennessä. Harmaan talouden selvitysyksikön tilannekuvasta voi vetää johtopäätöksen, että yksityisen terveydenhuollon yritysten tuottamien palveluiden osuus on ollut kasvussa vuodesta 1995 vuoteen 2011. (Harmaan talouden selvitysyksikkö 2014, 3.)

Vuonna 2014 julkaistussa Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikön julkaisussa kerrotaan, että yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajayritysten verovelkaisuusaste on pie-

nempi kuin kaikilla toimialoilla yleisesti. Julkaisun tiedot pohjautuvat Harmaan talouden selvitysyksikön hankkimiin tietoihin vuodelta 2011. Verovelkaisten yritysten osuus jakaantui toiminimellä yritystoimintaa harjoittavien ja osakeyhtiömuotoisena toimivien kesken suhteessa 86 prosenttia ja 12 prosenttia. Verovelasta toiminimiyrittäjien osuus oli 54 prosenttia ja osakeyhtiömuotoisten yritysten osuus oli 44 prosenttia. Kokonaisverovelan määrä toimialalla oli noin 14,2 miljoonaa euroa. Vaikka osakeyhtiöstä vain 12 prosenttia oli verovelkaisia, oli niillä suhteessa rahallisesti enemmän verovelkaa toiminimiin verrattuna. Tämä johtuu siitä, että toiminimiin verrattuna osakeyhtiöllä oli suuremmat liikevaihdot. (Harmaan talouden selvitysyksikkö 2014, 4.)

Verovelan määrä oli verovelkaisilla yrityksillä 90-prosenttisesti yli 5 000 euroa. Tällaisia toimijoita, joilla verovelkaa on ollut yli 5 000 euroa, oli toimialalla 360 kappaletta vuonna 2011. Näistä 233 oli toiminimiä, 113 oli osakeyhtiötä, 10 oli yhtymiä ja 4 oli säätiöitä ja yhdistyksiä. Määrällisesti näitä yli 5 000 euroa verovelkaa omaavia yrityksiä ei ole kokonaisu yritysten lukumäärään verrattuna paljon, mutta näiden verovelan kokonaismäärä on kuitenkin huomattavan suuri. (Harmaan talouden selvitysyksikkö 2014, 5.)

Harmaan talouden selvitysyksikön tekemässä tilannekuvassa vuonna 2014 nähtiin mahdollisuus arvonlisäverottoman toiminnan harjoittamiseen riskinä yksityisiä terveydenhuollonpalveluja tarjoavilla yrityksillä. Yksityisiä terveydenhuollonpalveluja tarjoavat yritykset voivat saada erikoisluvan arvonlisäverottoman toiminnan harjoittamiseen, jos ne ovat rekisteröityneet Valveriin tai tehneet toiminnastaan ilmoituksen toimintakuntaan. Harmaan talouden selvitysyksikkö näki tässä riskinä sen, että palveluntuottajat voivat harjoittaa arvonlisäverottoman toimintansa ohella myös sellaista toimintaa, joka kuuluisi todellisuudessa arvonlisäverotuksen piiriin. (Harmaan talouden selvitysyksikkö 2014, 5.)

3 Yritysmuodot

Eri yritysmuotoja ovat toiminimi, osakeyhtiö, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja osuuskunta. Yritysmuodoista avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö on jätetty käsittelemättä, koska nämä yritysmuodot vaativat enemmän kuin yhden perustajan (Yrityksen perustamisopas 2013, 21). Osuuskuntaa ei ole käsitelty, koska tämä yritysmuoto on tarkoitettu lähinnä sellaiseen yritystoimintaan, jossa mukaan tulee jäseniä eikä kohdeyrityksellä ole tarkoituksena ottaa mukaan muita yrittäjiä tai jäseniä (Yrittäjät 2014b). Tilitoimisto ei ole myöskään suositellut kohdeyritykselle osuuskuntaa yhtiömuotona.

Tässä työssä on kerrottu tarkemmin kahdesta yritysmuodosta, jotka ovat toiminimi ja osakeyhtiö. Alla olevassa taulukossa on havainnollistettu toiminimen, osakeyhtiön, avoimen yhtiön, kommandiittiyhtiön ja osuuskunnan eroja. Taulukon tiedot on koostettu Yrityksen perusta-

misopas kirjan sivuilta. (Yrityksen perustamisopas 2013.)

	Toiminimi	Avoin yhtiö	Kommandiittiyhtiö	Osakeyhtiö	Osuuskunta
Voidaan perustaa yksin	Kyllä	Ei (vähintään kaksi henkilöä)	Ei (vähintään kaksi henkilöä, yksi vastuunalainen ja yksi äänetön yhtiömies)	Kyllä	Kyllä
Vaaditaan perustamisasia-kirjoja	Ei	Kyllä (yhtiösopimus)	Kyllä (yhtiösopimus)	Kyllä (perustamissopimus ja yhtiöjärjestys)	Kyllä (perustamiskirja ja säännöt)
Yrittäjä henkilökohtaisesti vastuussa yrityksestä syntyneistä velvoitteista	Kyllä (koko omaisuudellaan)	Kyllä (jaettu vastuu yhtiömiehen kanssa)	Kyllä (vastuunalainen koko omaisuudellaan ja äänetön sijoittamallaan yhtiöpanoksella)	Ei (ainoastaan sijoittamallaan pääomapanoksella)	Ei (ainoastaan sijoittamallaan pääomapanoksella)
Yrityksen tuloa verotetaan henkilökohtaisessa verotuksessa	Kyllä	Kyllä (jaetaan yhtiömiesten kesken)	Kyllä (jaetaan yhtiömiesten kesken)	Ei	Ei
Varojen nostaminen	Yksityisotot	Yksityisotot / palkka	Yksityisotot, palkka, äänettömällä yhtiömiehelle voitto-osuus	Palkka, osinko	Palkka, korko, ylijäämänpalautus, tavaroiden tai palveluiden käyttökorvaus
Yrittäjä itse voi edustaa yritystä	Kyllä	Kyllä (koskee jokaista yhtiömiestä)	Kyllä vastuunalaisilla (äänetön tarvitsee erillisen valtuutuksen)	Kyllä / ei (riippuu hallituksen kokoonpanosta)	Kyllä / ei (riippuu hallituksen kokoonpanosta)
Mahdollisuus luontoisetuihin	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tilintarkastusvelvollisuus	Ei	Kyllä / ei (riippuu taseesta)	Kyllä / ei (riippuu taseesta)	Kyllä / ei (riippuu taseesta)	Kyllä / ei (riippuu taseesta)
Yritysmuodon perustamiseen tarvitaan alkupääomaa	Ei	Ei (työpanos riittää)	Kyllä (äänetön yhtiömies suorittaa yhtiölle)	Kyllä (minimi osakepääoma 2500€)	Ei
Pakollisia toimielimiä	Ei (yrittäjä itse on ainoa toimielin)	Ei (vapaaehtoisia ovat toimitusjohtaja, hallitus ja yhtiömiesten kokous)	Ei (vapaaehtoisia ovat toimitusjohtaja, hallitus ja yhtiömiesten kokous)	Kyllä (hallitus ja yhtiökokous)	Kyllä (hallitus ja osuuskunnan kokous)

Taulukko 1: Yritysmuotojen eroja (Yrityksen perustamisopas 2013, 21-25, 29, 32, 36-37, 39, 41, 43-44, 48, 148-150)

3.1 Toiminimi

Suomessa on ollut 31.12.2014 rekisteröityjä toiminimiä 209 123 kappaletta (PRH 2014b). Jos yritystoimintaa aiotaan harjoittaa yhden henkilön voimin, on yksinkertaisin tapa perustaa toiminimi (Yrityksen perustamisopas 2013, 21). Seuraavissa kappaleissa kuvataan tarkemmin toiminimiyrittäjyyttä muun muassa perustamisen, verotuksen ja vastuiden sekä hallinnon kautta.

3.1.1 Toiminimen perustaminen

Toiminimen voi perustaa kuka tahansa luonnollinen henkilö, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella. Muussa tapauksessa lupaa voi anoa Patentti- ja rekisterihallitukselta. Toimini-
meä voidaan kutsua myös yksityiseksi elinkeinonharjoittajaksi, ammatinharjoittajaksi sekä
yksityisliikkeeksi. (Yrityksen perustamisopas 2013, 23.)

Toiminimen perustamiseen ei tarvita minimipääomaa. Perustamisvaiheessa kuitenkin joutu-
taan maksamaan Patentti- ja rekisterihallitukselle käsittelymaksu, joka on 110 euroa vuonna
2015. Perustamisilmoitus täytyy tehdä, jos toiminimi harjoittaa luvanvaraista elinkeinoa, yri-
tystoimintaa harjoitetaan erillisessä liikeyksikössä tai jos toiminimi työllistää muita kuin toi-
minimiyrittäjän omia perheenjäseniä. Toiminimen perustamisilmoitusta ei ole välttämätöntä
tehdä, jos työllistettävät perheenjäsenet ovat täysi-ikäisiä lapsia tai lapsenlapsia, jotka eivät
ole holhouksen alaisia. Perustamisilmoitus tehdään lomakkeella Y3. (PRH 2014a.)

3.1.2 Vastuut ja hallinto

Luonnollinen henkilö, joka harjoittaa yritystoimintaa toiminimellä, on vastuussa yrityksensä
veloista ja varoista koko henkilökohtaisella omaisuudellaan. Yrittäjällä on välittömässä käy-
tössään toiminimen omaisuus. Kaikki yritystoiminnassa tehtävät sitoumukset koskevat myös
yrittäjää itseään ja hän on niistä vastuussa. Jos toiminimi ottaa lainaa pankista, on yrittäjä
yhtä lailla itse vastuussa lainan takaisinmaksusta. (Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 21.)

Toiminimi hoitaa yritystoimintaansa koskevat oikeustoimet itse tai valtuuttaa tarvittaessa
toisen henkilön tekemään ne puolestaan. Toiminimessä ei ole muita hallintoelimiä kuin yrittä-
jä itse. Päätökset voidaan tehdä pelkällä toiminimen omalla päätöksellä eikä erillisiä pöytä-
kirjoja päätöksentekoon tarvita. (Villa ym. 2007, 22.)

3.1.3 Toiminimen verotus 2015

Toiminimen verotus on osa yrittäjän henkilökohtaista verotusta toisin kuin osakeyhtiöissä.
Tällä tarkoitetaan sitä, että veroja maksetaan progressiivisesti. Käytännössä se toimii niin,
että mitä suurempi verotettava tulo on, sitä suurempi on veroprosentti. Yrittäjän, joka toimii
toiminimellä, saama tulo yritystoiminnastaan jaetaan ansio- ja pääomatuloihin. Jako tehdään
yrityksen nettovarallisuudesta, josta kaksikymmentä prosenttia vuotuisesta tuotosta katso-
taan pääomatuloksi ja loput verotetaan ansiotulona. Toiminimen verotuksesta voidaan kui-
tenkin pyytää verottamaan vain kymmenen tai nolla prosenttia pääomatulona, jos tämä on
verotuksen kannalta edullisempaa yrittäjälle. Tämä täytyy kuitenkin yrittäjän itse pyytää,

koska muuten verottaja käyttää oletuksena olevaa jakoa eli kahtakymmentä prosenttia. (Veronmaksajan taloustaito ekstra 2014, 53.)

Yrityksen käyttöomaisuuteen kuuluvat luovutusvoitot verotetaan aina täysimääräisesti pääomatuloina, vaikka yrityksellä ei olisikaan nettovarallisuutta. Käyttöomaisuudella tarkoitetaan esimerkiksi yrityksen omistuksessa olevia kiinteistöjä ja arvopapereita. Luovutusvoittojen määrällä taas tarkoitetaan tässä sitä erotusta, joka syntyy laskettaessa luovutushinnan ja hankintamenon poistamattoman osan erotusta niiltä osin kuin siitä ei ole muodostettu jälleenhankintavarausta. (Veronmaksajan taloustaito ekstra 2014, 53.)

Jos yrityksellä on osakkeita pörssissä noteeratuista yhtiöistä, niistä saadut osingot ovat 85-prosenttisesti veronalaista tuloa. Osingot, jotka on saatu listaamattomista yrityksistä, ovat yritykselle 75-prosenttisesti veroalaista yritystuloa. (Veronmaksajan taloustaito ekstra 2014, 53.)

3.1.4 Yksityisöt ja luontoisedut

Toiminimellä toimiva yrittäjä ei nosta palkkaa, vaan tekee yksityisottoja yrityksestä. Yrittäjän toiminimestä saamat tulot verotetaan hänen henkilökohtaisessa verotuksessaan tuloina. Tästä johtuen ne ovat yrittäjän omia tuloja ja siten myös välittömästi käytettävissä hänen yksityistaloudessaan. Varojen nostaminen toiminimestä ei ole sidoksissa elinkeinotoiminnan ylijäämään, vaan varat ovat koko ajan yrittäjän vapaasti käytettävissä. Yrittäjän tulee kuitenkin pystyä suunnittelemaan yksityisötöt niin, että rahaa riittää esimerkiksi mahdollisten jälkiverojen maksamiseen. (Villa ym. 2007, 22.)

Verovapaiden luontoisetujen mahdollisuutta toiminimessä ei ole. Tämä johtuu siitä, että luontoisedut lasketaan osaksi rahapalkkaa eikä toiminimessä voida maksaa palkkaa itselle, vaan varat nostetaan yksityisottoina. Tämän takia esimerkiksi toiminimiyrittäjän itselleen järjestämistä liikunta- ja kulttuuritoiminnoista syntyvät kulut eivät ole vähennyskelpoisia kuluja. (Verohallinto 2014b.)

3.2 Osakeyhtiö

Suosituin tapa Suomessa harjoittaa yritystoimintaa on perustaa osakeyhtiö. Suomessa on kaksi erilaista osakeyhtiömuotoa: yksityinen osakeyhtiö ja julkinen osakeyhtiö. Seuraavissa kappaleissa käsitellään tarkemmin yksityistä osakeyhtiötä. Yksityisen osakeyhtiön perustamiseen vaadittava vähimmäisosakepääoma on 2 500 euroa. Poiketen toiminimestä osakeyhtiön osakkeenomistajat vastaavat yrityksen varoista ja veloista vain sijoittamallaan pääomalla. Osake-

yhtiön perustamiseen vaaditaan vähintään yksi osakkeenomistaja. Osakeyhtiön perustamisesta tehdään perustamissopimus. (Yrittäjät 2013.)

3.2.1 Osakeyhtiön perustaminen

Kun halutaan perustaa osakeyhtiö, täytyy tehdä osakeyhtiön perustamisilmoitus. Tästä ilmoituksesta tulee käydä ilmi seuraavat asiat: sopimuksen päivämäärä, kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet, osakkeiden merkintähinta, milloin osakkeet tulee maksaa, yhtiön hallituksen jäsenet ja yhtiön tilintarkastaja. Perustamisilmoituksen lisäksi osakeyhtiötä perustettaessa tulee laatia yhtiöjärjestys, jossa ilmenee yrityksen toiminimi, kotipaikkakunta Suomessa sekä toimiala. Joko perustamisilmoituksessa tai yhtiöjärjestyksessä tulee myös määritellä yrityksen tilikausi. (Yrittäjät 2013.)

Valmis perustamisilmoitus ja yhtiöjärjestys tulee rekisteröidä kolmen kuukauden sisällä sen allekirjoittamisesta Patentti- ja rekisterihallitukseen. Osakkeet tulee olla maksettuna ennen kuin tehdään rekisteröinti-ilmoitus. Jos rekisteröinti-ilmoitusta ei tehdä kolmen kuukauden sisällä perustamisilmoituksen allekirjoittamisesta, voidaan yhtiön perustaminen katsoa rauenneeksi. Ennen kuin yritys on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallitukseen, se ei voi tehdä sitoumuksia tai hankkia oikeuksia. (Yrittäjät 2013.)

3.2.2 Vastuut ja hallinto

Osakeyhtiö on itsenäinen oikeushenkilö. Tällä tarkoitetaan sitä, että osakkeenomistajat eivät ole vastuussa yrityksen velvoitteista muulla kuin sijoittamallaan pääomalla. Yhden henkilön omistamassa osakeyhtiössä osakkeenomistaja voi kuitenkin joutua tekemään erilaisia sopimuksia esimerkiksi pankin kanssa, jotta se voi nostaa lainaa pankista. Joissain tapauksissa osakkeenomistaja voi joutua laittamaan pankin velvoituksesta itsensä takaajaksi, jotta osakeyhtiö voi nostaa pankista lainaa. Näissä tapauksissa osakkeenomistaja vastaa myös pankin kanssa tehtyjen sopimusehtojen mukaisesti lainan takaisinmaksusta henkilökohtaisella omaisuudellaan. (Villa ym. 2007, 58.)

Osakeyhtiön ylin toimielin on yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat voivat käyttää päätösvaltaansa (Villa ym. 2007, 72-73). Osakkeenomistajien äänet määräytyvät suhteessa heidän omistamiinsa osakeyhtiön osakkeisiin. Käytännössä tämä toimii yleisesti niin, että mitä enemmän osakkeenomistaja omistaa osakeyhtiön osakkeita, sitä enemmän päätösvaltaa hänellä on. Yhtiökokouksessa tehtävien päätöksiä tulee saada enemmistö osakkeenomistajien äänistä. Tällä tarkoitetaan, että vähintään yli 50 prosentin tulee äänestää kyseisen asian puolesta. (Villa ym. 2007, 76.)

Yhtiökokous tulee olla pidettynä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päätyttyä. Vaikka osakeyhtiöllä olisi vain yksi osakkeenomistaja, tulee yhtiökokous pitää. Jos esimerkiksi osakeyhtiön tilikausi päättyy vuoden viimeisenä päivänä eli 31.12., tulee yhtiökokouksen olla pidettynä ennen heinäkuun ensimmäistä päivää. Yhtiökokouksessa on päätettävä seuraavista asioista:

- 1) tilinpäätöksen vahvistaminen
- 2) tilikauden voiton käyttäminen
- 3) vastuuvapauden antaminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- 4) seuraavalle kaudelle valittavat hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet sekä tarvittaessa tilintarkastajan valitseminen
- 5) yhtiöjärjestyksessä sovittujen muiden asioiden käsittely (Yrityksen perustamisopas 2013, 31).

Yhtiökokouksesta tulee tehdä aina kirjallinen pöytäkirja, josta tulee ilmetä minä päivänä se on järjestetty sekä siinä tulee olla tarvittavat allekirjoitukset. Yhtiökokouksen pöytäkirjan allekirjoittamiseen vaaditaan vähintään kahden osakkeenomistajan allekirjoitus, jos kyseisessä osakeyhtiössä on enemmän kuin yksi osakkeenomistaja. (Villa ym. 2007, 73.)

3.2.3 Osakeyhtiön verotus 2015

Vuonna 2015 osakeyhtiöiden tuloverotus pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2014 eli 20 prosentissa. Toisin kuin toiminimessä osakeyhtiöt ovat itsenäisiä verovelvollisia eli osakeyhtiön veroista vastaa vain yritys, ei yrittäjä itse henkilökohtaisessa verotuksessaan. Verotettava tulo lasketaan osakeyhtiöissä vähentämällä vähennyskelpoiset menot veronalaisista tuloista. Jos yrityksen tulot ovat suuremmat kuin menot, tästä ylimenevästä osuudesta tulee maksaa tulo-vero. (Verohallinto 2014a.)

3.2.4 Palkanmaksu ja osingonjako

Osakeyhtiössä varoja ei voida nostaa yksityisottoina kuten toiminimessä. Yrittäjä voi nostaa osakeyhtiöstä palkkaa ja mahdollisia luontoisetuja. Palkat ovat vähennyskelpoisia yrityksen verotuksessa. Yrittäjä määrittelee itselleen tarvitsemansa palkan ja hankkii itselleen sen mukaisen verokortin. Palkanmaksupäivä sovitaan erikseen, mutta sen on kuitenkin oltava viimeistään palkanmaksukauden päättävänä päivänä ellei ole sovittu toisin. (Mäkinen 2014, 109; Yrittäjät 2014a; Yrittäjät 2014c.)

Osakeyhtiössä voitonjako osinkoina osakkeiden omistajille on mahdollista. Jos osakeyhtiö on tilintarkastusvelvollinen, tulee tilikauden, jolta voittoa jaetaan, olla päättynyt ja tilintarkastuksen olla suoritettu. Osinkojen jako ei saa johtaa yrityksen maksukyvyttömyyteen. Yrityksen

tulee käyttää harkintaa osinkojen jaossa, jotta yrityksen taloudellinen tila pysyy sen jälkeen vakaana. Jos osingonjaosta seuraisi yrityksen maksukyvyttömyys, voisi yhtiön johto joutua vahingonkorvausvastuuseen. Tällä tarkoitetaan sitä, että yritys ei voisi suoriutua osingonjaon takia veloistaan ja osingonjako olisi tehty tämä asia tiedostaen. (Villa ym. 2007, 95-96.)

Osinkojen nostaminen on yksi keino yrittäjälle nostaa varoja yrityksestään. Osinkojen verotus osakkeen omistajalle on osittain verovapaata. Osinkojen verotusta on uudistettu vuonna 2014. Verouudistus toi mukanaan useita uudistuksia. Yrittäjän täytyy miettiä tarkoin, kuinka nostaa varoja yrityksestään. Vuodesta 2014 lähtien osingoista 8 prosenttia osakkaan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta, toisin sanoen nettovarallisuudesta, on 150 000 euroon asti 75-prosenttisesti verovapaata ja 25-prosenttisesti pääomatuloa. Yli 8 prosentin ylittävää osuudesta 150 000 euroon asti 25 prosenttia on verovapaata ja 75 prosenttia on ansiotuloa. Osingot, jotka ylittävät 150 000 euron rajan, ovat 15-prosenttisesti verovapaita ja 85-prosenttisesti pääomatuloina verotettavaa tuloa. (Mäkinen 2014, 108.)

3.2.5 Luontoisedut ja verovapaat henkilökuntaedut

Luontoisetuja, joita yritys voi maksaa palkansaajalle, ovat asunto-, autotalli-, ravinto-, auto- ja puhelinetu. Edellä mainittujen etujen lisäksi voidaan työntekijälle tarjota myös muita luontoisetuja, joiden arvona käytetään käypää arvoa. Luontoisetujen verotusarvot on tarkemmin määritelty verohallinnon sivuilla ja ne vahvistetaan erikseen jokaiselle vuodelle. (Verohallinto 2014c.)

Luontoisedut ovat saajalleen osa ennakonpidätyksen alaisesta palkasta. Jos esimerkiksi työnantaja tarjoaa työntekijälle puhelinetua, jonka verotusarvo on 20 euroa vuonna 2015, tämä lisätään hänen rahapalkkansa päälle. Käytännössä siis, jos työntekijän rahapalkka on bruttona 4500 euroa, tähän lisätään 20 euroa, josta tehdään ennakonpidätys. (Tomperi 2013.)

Työnantaja voi kustantaa tiettyjä etuja työntekijöilleen ilman, että työntekijä joutuu maksamaan niistä. Yksi näistä eduista on Internet-yhteys. Työnantaja voi maksaa työntekijälle kotikäyttöön Internet-yhteyden, jos se on tarkoitettu työntekoon. Jos Internet-yhteyden mukaan kuuluu niin sanottu viihdepaketti, katsotaan sen olevan veronalaista tuloa työntekijälle. (Verohallinto 2013a.)

Toisena verovapaana etuna voidaan mainita työnantajan mahdollisuus tarjota työntekijöilleen omaehtoista liikunta- ja kulttuuritoimintaa. Työnantaja voi antaa verovapaasti tällaisen edun 400 euroon asti. Liikunta- ja kulttuuritoiminnan tulee olla kohtuullista, jokaiselle työntekijälle mahdollista ja täyttää tietyt verottajan antamat ehdot. Ehtona on, että verovapaa liikunta- ja kulttuurietu on työnantajan järjestämää sekä tavanomaista. Jos työntekijä ostaa liikunta-

tai kulttuuripalvelun itse ja toimittaa kuitenkin tästä työnantajalle, on tämä etu työntekijälle veronalaista tuloa. (Verohallinto 2014c.)

3.3 Yleistä kirjanpidosta

Kirjanpitovelvollisuus koskee kaikkia yrityksiä ja yrityksen johdon tulee vastata siitä, että se tulee hoidettua. Yksi tärkeimmistä kirjanpidon tehtävistä on pitää erillään yrityksen rahat, tulot ja menot yrittäjän omista sekä muiden yritysten rahoista, tuloista ja menoista. Kirjanpito tuottaa tärkeää tietoa yrityksen johtamisen kannalta. (Taloushallintoliitto 2014.)

3.3.1 Toiminimen kirjanpidon järjestäminen ja tilintarkastus

Toiminimi on kirjanpitovelvollinen liiketoiminnastaan. Kirjanpito tulee tehdä noudattaen hyvää kirjanpitoa. Toiminimellä on mahdollisuus tehdä kirjanpito yhdenkertaisena kirjanpitoa kahdenkertaisen kirjanpidon sijaan. Jos näin halutaan toimia, tulee tilikauden olla kalenterivuosi. Yhdenkertaisella kirjanpidolla tarkoitetaan sitä, että kirjanpitoon merkitään maksetut menot, korot, verot sekä myös saadut tulot. Kahdenkertaisessa kirjanpidossa taas kirjaukset tehdään tosittien pohjalta kahdelle eri tilille. (Verohallinto 2011b.)

Toiminimen ei tarvitse erotella kirjanpidossa omia henkilökohtaisia varoja ja velkoja yritystoiminnan varoista ja veloista. Tämä johtuu siitä, että yrittäjä ja yritys muodostavat yhtenäisen taloudellisen kokonaisuuden. Näin ollen heitä myös verotetaan yhtenäisenä kokonaisuutena. Laissa ei ole vaatimusta, että toiminimellä tulee olla tilintarkastaja. (Yrityksen perustamisopas 2013, 23; Villa ym. 2007, 21.)

3.3.2 Osakeyhtiön kirjanpidon järjestäminen sekä tilintarkastus

Osakeyhtiön on pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa. Tällä tarkoitetaan sitä, että jokainen kirjaus viedään kahdelle tilille. Tällaista tapaa voidaan kutsua myös maksu- tai suoriteperusteiseksi kirjanpidoksi. Jokaiselle kirjaukselle tulee löytyä tosittien, joka on päivätty ja numeroitu. Kirjanpidon perusteella laaditaan tilikaudelta tuloslaskelma ja tase. (Verohallinto 2011a.)

Osakeyhtiön tulee valita itselleen tilintarkastaja, jos kahden peräkkäisen tilikauden aikana vähintään yksi seuraavassa lauseessa mainituista ehdoista täyttyy. Ehdot ovat seuraavat: taseen loppusumma on ollut yli 100 000 euroa, liikevaihto tai vastaava tuotto on ollut yli 200 000 euroa tai osakeyhtiö on työllistänyt keskimäärin yli kolme henkilöä. (Villa ym. 2007, 62.)

Tilintarkastajan tehtävä on nimensä mukaisesti tarkastaa sekä myös valvoa yrityksen toimintaa. Tilintarkastaja on tärkeä apu yrityksen omistajille. Se vastaa siitä, että kirjanpito on tehty voimassa olevien saannosten mukaisesti sekä valvoo myös yrityksen kokonaisetujen toteutumista. (Karjalainen 2013, 97.)

Tilintarkastajaa käytetään tilikauden päätyttyä tarkistamaan päätyneen tilikauden kirjanpito sekä tilinpäätös. Toinen tärkeä tilintarkastajan tehtävä on valvoa, että tilinpäätös antaa totuudenmukaisen kuvan yrityksen tilasta tilikauden päättyessä. Yrityksen tilalla tarkoitetaan sen taloudellista asemaa. Tilintarkastusta tehtäessä tilintarkastajan on puututtava havaitsemiinsa laittomuuksiin, vaikka hänen tehtäviinsä ei kuulukaan laillisuusvalvonta. (Karjalainen 2013, 97.)

3.3.3 Tilitoimisto yrityksen apuna

Tilitoimisto voi tuoda yritykselle todella suuren vuosittaisen hyödyn. Yritys voi tarvittaessa ulkoistaa myös koko taloushallintonsa tilitoimistolle. On järkevää miettiä tilitoimiston hyödyntämistä, jos yritys kokee tarvitsevänsä apua kirjanpidon, verotuksen, palkanmaksun, vuosi-ilmoituksen tai muiden yrityksen talouteen liittyvien asioiden hoitoon. (Karjalainen 2013, 97.)

Yrityksen tulee harkita tarkkaan valitessaan tilitoimistoa. Tilitoimiston tulee olla luotettava ja tarjota yritykselle kaikki sen tarvitsemat palvelut. Loppujen lopuksi yritys vastaa kuitenkin itse kirjanpidostaan, mutta yrityksen tulee voida luottaa siihen, että tilitoimisto hoitaa yrityksen asioita voimassa olevien lakien mukaisesti. Tilitoimiston tulee ylläpitää ammattitaitoaan jatkuvasti, jotta yrittäjä voi luottaa siihen, että yrityksen talousasiat hoidetaan voimassa olevien säädösten mukaisesti. (Karjalainen 2013, 97.)

3.4 Toiminimen ja osakeyhtiön erot

Seuraavissa kappaleissa olen vertaillut tarkemmin toiminimeä ja osakeyhtiötä yritysmuotoina. Keskeisimpiä vertailun aiheita ovat perustajien lukumäärä, hallinto, vastuut ja verotus.

3.4.1 Perustaminen, perustajien lukumäärä ja laajeneminen

Yksinkertaisin tapa yritystoiminnan aloittamiseen on toiminimen perustaminen. Sen perustamiseen ei tarvita perustamisasiakirjoja eikä alkupääomakaan ole pakollinen. Ainoa maksu, joka toiminimeä perustettaessa pitää maksaa, on rekisteröimismaksu Patentti- ja rekisterihallitukselle. Toisin on osakeyhtiössä, jonka perustamiseen tarvitaan alkupääomaa vähintään

2 500 euroa ja perustamisesta tulee tehdä perustamissopimus. (Suomen Uusyrityskeskukset ry 2013; Yrityksen perustamisopas 2013, 45.)

Yksi keskeisimmistä eroista osakeyhtiön ja toiminimen välillä on mahdollisuudet perustajien lukumäärissä. Osakeyhtiön perustamiseen vaaditaan vähintään yksi henkilö eli osakas, mutta on mahdollista, että osakkaita on useita. Toiminimessä vastaavaa mahdollisuutta ei ole, vaan perustajia voi olla vain yksi. Yritystoimintaa voidaan harjoittaa toiminimellä yhdessä puolison kanssa, mutta yritys tulee kuitenkin rekisteröidä vain toisen nimiin. (Suomen Uusyrityskeskukset ry 2013, 25; Yrityksen perustamisopas 2013, 21-22.)

Yrityksen laajenemisen kannalta toiminimi on osakeyhtiötä heikompi vaihtoehto. Toiminimeä ei voida laajentaa ottamalla sinne muita yrittäjiä mukaan, kun osakeyhtiössä tämä taas on mahdollista. Osakeyhtiön perustaminen jättää enemmän mahdollisuuksia tulevaisuuden yritystoiminnan muutoksille, esimerkiksi uusien yhtiökumppaneiden hankkimiselle. (Yrityksen perustamisopas 2013, 21-22.)

3.4.2 Erot vastuissa

Tarkasteltaessa toiminimen ja osakeyhtiön eroavuuksia vastuiden kannalta voidaan merkittävänä erona pitää yrittäjään kohdistuvia vastuita yritystoiminnastaan. Yritystoimintaa toiminimellä harjoittava yrittäjä on koko henkilökohtaisella omaisuudellaan vastuussa yritystoiminnassa tekemistä sitoumuksistaan, kun taas osakeyhtiössä yrittäjä on vastuussa vain sijoittamallaan pääomapanoksella. Tosin yrittäjä voi joutua myös osakeyhtiön alkuvaiheessa antamaan henkilökohtaisia takauksia tai vakuuksia. (Yrityksen perustamisopas 2013, 22.)

3.4.3 Hallinnollinen ero

Osakeyhtiön hallinnoiminen on byrokraattisempaa kuin toiminimen hallinnointi. Osakeyhtiön ainoa pakollinen toimielin on yrityksen hallitus, kun taas toiminimellä ei ole ollenkaan pakollisia toimielimiä. Toiminimellä toimiva yritys voi tehdä yritystä koskevat päätökset ilman, että niitä tarvitsee hyväksyttää esimerkiksi yhtiökokouksessa. Osakeyhtiössä taas ylintä valtaa käytetään osakeyhtiön yhtiökokouksessa. (Suomen Uusyrityskeskukset ry 2013, 25.)

Kirjanpitoa toiminimelle sallitaan yhdenkertainen tai kahdenkertainen kirjanpito toisin kuin osakeyhtiölle, jolle kahdenkertainen kirjanpito on ainoa vaihtoehto. Tilinpäätöstä tehtäessä toiminimen ei tarvitse toimittaa toimintakertomusta Patentti- ja rekisterihallitukselle ellei jokin seuraavista kolmesta ehdosta täyty:

- 1) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 7,3 miljoonaa euroa
- 2) taseen loppusumma 3,65 miljoonaa euroa

3) palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä (Yrityksen perustamisopas 2013, 153).

Osakeyhtiöllä on kirjanpitolain mukaan velvollisuus toimittaa tilinpäätöksestä ja toimintaker-
tomuksesta jäljennös Patentti- ja rekisterihallitukselle. (Leppiniemi & Walden 2010, 156 -
157; Yrityksen perustamisopas 2013, 162 - 163.)

3.4.4 Varat ja verotus

Toiminimestä varoja voidaan nostaa yksityisottoina melko vaivattomasti. Osakeyhtiössä vas-
taavaa mahdollisuutta ei ole, vaan varojen nostomahdollisuuksia ovat palkka ja osinko. Osa-
keyhtiössä on myös mahdollista saada palkan osana luontoisetuja, kuten esimerkiksi puhelin-
tai autoetuja. Vastaavaa mahdollisuutta ei ole toiminimessä, koska palkanmaksu ei ole mah-
dollista tässä yritysmuodossa. (Yrityksen perustamisopas 2013, 150 - 151.)

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, joka maksaa voimassa olevan yhteisöverokannan
mukaisesti tuloksestaan veroa. Vuonna 2015 yhteisöverokanta on 20 prosenttia. Toiminimi ei
ole itsenäinen verovelvollinen vaan sen tulos verotetaan yrittäjän henkilökohtaisessa verotuk-
sessa. Toiminimen yritystuloa verotetaan osittain pääoma- ja ansiotulona. Yritystulo jaetaan
ansio- ja pääomatuloihin perustuen yrityksen nettovarallisuuteen. (Veronmaksajan taloustaito
ekstra 2013, 53; Yrityksen perustamisopas 2013, 150 - 151.)

Osakeyhtiön ollessa itsenäinen verovelvollinen voi syntyä riski kaksinkertaiselle verotukselle.
Esimerkiksi, jos yrittäjä nostaa osinkoja osakeyhtiöstään, joutuu hän maksamaan veroja hen-
kilökohtaisessa verotuksessaan, mutta lisäksi myös osakeyhtiön tuloa verotettaessa. Saman-
laista mahdollisuutta ei ole toiminimessä, koska toiminimi ei ole itsenäinen verovelvollinen ja
täten kaikki yrityksen veroseuraamukset kohdistuvat myös suoraan yrittäjälle. (Veronmaksaja-
jan taloustaito ekstra 2013, 53; Yrityksen perustamisopas 2013, 150 - 151.)

4 Yritysmuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöksi

Jotta liiketoimintaa voidaan harjoittaa saamalla siitä kaikki hyödyt irti, täytyy sen harjoitta-
miseen olla valittuna oikea yritysmuoto. Aloittelevien yrittäjien on vaivattomampaa perustaa
aluksi toiminimi, mutta liiketoiminnan kasvaessa on kannattavaa miettiä myös muita yritys-
muotoja, kuten esimerkiksi osakeyhtiötä. Liiketoiminnan kasvaessa yleensä myös riskit kasva-
vat. Oikean yritysmuodon valinnalla voidaan pienentää yrittäjään kohdistuvia riskejä. Esimer-
kiksi toiminimi vastaa koko henkilökohtaisella omaisuudellaan yritystoiminnassa tekemistään
sitoumuksista, kun osakeyhtiössä yrittäjä vastaa vain sijoittamallaan pääomapanoksella yritys-
toiminnassa tekemistään sitoumuksistaan. Muita syitä yritysmuodon muutokselle voivat olla

myös kevyemmän verotuksen tavoittelu, uusien yhtiökumppaneiden mukaantulo tai toiminnan laajentuminen. (Järvenoja 2007, 24; Yrityksen perustamisopas 2013, 22.)

4.1 Toimenpiteet ja käytännöt

Jos yritysmuoto halutaan muuttaa toiminimestä osakeyhtiöksi, tulee sitä varten perustaa täysin uusi osakeyhtiö. Osakeyhtiön perustamisesta on kirjoitettu tässä opinnäytetyössä tarkemmin aiemmassa luvussa 3.2.1 Osakeyhtiön perustaminen. Erona kuitenkin täysin uuden aloitettavan osakeyhtiön perustamiseen tässä on se, että toiminimi siirtyy perustettavaan osakeyhtiöön apporttina. Tämä tulee olla mainittuna osakeyhtiön perustamissopimuksessa. Apportilla tarkoitetaan esimerkiksi rahan arvoista kiinteistöä, koneita tai laitteita tai yrityksen käyttöön tulevaa ajoneuvoa (Tuomi-Sorjonen 2013, 17). Jos osakeyhtiötä perustettaessa vähimmäispääoma maksetaan muuna kuin rahana eli apporttina, niin tästä tulee hankkia tilintarkastajan antama lausunto, josta käy ilmi apportin arvo. Toiminimi ei voi itse määrittää apportin arvoa ilman tilintarkastajan lausumaa. (Kyläkallio 2012.)

Kun toiminimi muutetaan osakeyhtiöksi, myös sen y-tunnus muuttuu. Käytännössä perustetaan uusi osakeyhtiö ja lakkautetaan vanha toiminimi. Molemmat eivät ole yhtäaikaan voimassa, jos kyseessä on muutos toiminimestä osakeyhtiöksi. Uusi osakeyhtiö korvaa toiminimen, kun se on merkitty kaupparekisteriin. Eri asia on, jos perustetaan kokonaan erillinen yritys. Siinä tapauksessa eri yritykset voivat olla samaan aikaan olemassa. (Kyläkallio 2012.)

4.2 Toiminnan jatkuvuus ja identtisyys

Muutettaessa yritysmuotoa toiminimestä osakeyhtiöksi, täytyy toiminimen aluksi merkitä kaikki perustettavan osakeyhtiön osakkeet omiin nimiinsä. Tämä tarkoittaa sitä, että aluksi osakeyhtiöksi muutetussa toiminimessä ei voi olla kuin yksi omistaja, joka omistaa kaikki yrityksen osakkeet. Näin tulee toimia, jotta tasejatkuvuus säilyy yritysmuodon muutoksesta huolimatta. (Kyläkallio 2012; Verohallinto 2013b.)

Jatkuvuusperiaatetta on noudatettava yritysmuodon muutoksessa, jotta voidaan puhua tuloverolain 24 §:n mukaisesta yritysmuodon muutoksesta eikä purkautumisesta. Jatkuvuusperiaatteella tarkoitetaan tässä sitä, että liiketoiminta jatkuu samanlaisena myös uudessa yritysmuodossa. Toiminnan luonnetta ei voida siis muuttaa eikä siihen voida lisätä uusia yhtiökumppaneita ja sen tulee noudattaa identtisyysvaatimusta. Identtisyysvaatimuksella tarkoitetaan sitä, että yrityksen voidaan katsoa olevan sama yritys ennen ja jälkeen yritysmuodon muutosta. Jos jatkuvuusperiaatetta ei noudateta, niin yritysmuodon katsotaan lakaneen ja siitä tulee veroseuraamuksia. Tämä johtuu siitä, että tässä tapauksessa yritystoiminnan katso-

taan purkautuvan ja siihen sovelletaan purkautumista koskevia säännöksiä. (Honkamäki & Pennanen 2010, 336; Järvenoja 2007, 494 - 495; Verohallinto 2013b.)

Tuloverolain 24 §:n mukaan yrityksen identtisuuden tulee säilyä muutoksen läpiviennistä huolimatta. Yritystoiminnan täytyy siis olla pääpiirteittäin identtistä muutosta ennen ja sen jälkeen, jotta sitä voidaan Tuloverolain 24 §:n mukaan pitää onnistuneena. On myös huomioitava, että Tuloverolain 24 §:n mukaan muutettavan yritysmuodon omaisuuden, sisältäen varat ja velat, tulee siirtyä uuteen yritysmuotoon. (Verohallinto 2013b.)

4.3 Verotus ja varaukset

Yritysmuodon muutoksesta ei seuraa ylimääräisiä veroseuraamuksia, jos se on toteutettu tuloverolain 24 §:n mukaan. Yritystoiminnassa olevat vähentämättömät menot siirtyvät yritysmuodon muutoksen jälkeen muutetun yritystoiminnan vähennättäviksi menoiksi. Vähentämättömiä menoja voidaan vähentää samalla tavalla kuin aiemminkin yritysmuodon muutoksesta huolimatta. (Verohallinto 2013b.)

Toimintavaraukset purkautuvat aina yritysmuodon muutoksessa. Nämä varaukset ovat sidoksissa kirjanpitoon ja ne voivat olla enintään 30 prosenttia päättynyttä tilikautta edeltäneiden 12 kuukauden maksettujen ennakonpidätyksenalaisten palkkojen summasta. Esimerkiksi, kun toiminimi halutaan muuttaa osakeyhtiöksi, toiminimen mahdolliset varaukset purkautuvat yritysmuodon muutoksessa. Toimintavaraukset purkautuu sinä vuonna, kun yritysmuodon muutos tehdään. (Taloustaito 2002; Verohallinto 2013b.)

Verovuosi katkeaa aina yritysmuodon muutoksessa siihen hetkeen, kun uusi yritysmuoto on rekisteröity kaupparekisteriin. Toiminimi vastaa veloista, jotka ovat syntyneet sen ollessa voimassa ja osakeyhtiö taas niistä veloista, jotka ovat syntyneet osakeyhtiön perustamisen jälkeen. Poikkeuksena on, jos osakeyhtiön ja velkojien välillä on sovittu jotain muuta. (Kyläkallio 2012, Verohallinto 2013b.)

Yrityksen verotuksessa on yritysmuodon muutoksessa mahdollista vähentää yritystoiminnassa syntyneitä tappioita. Tappiot tulee vähentää aikajärjestyksessä eli ensin ne vähennetään toiminimen tuloksesta ja mahdolliset tästä ylijäävät tappiot voidaan vähentää osakeyhtiön tuloksesta. Vaikka tappioita voidaan vähentää kahdessa eri yritysmuodossa, niin katsotaan tappioiden vähennysvuosia laskettaessa tämä vain yhdeksi vuodeksi. (Honkamäki & Pennanen 2010, 344; Verohallinto 2013b.)

4.4 Riskit ja kulut yritysmuodon muutoksessa

Riskinä yritysmuodon muutoksessa on sen epäonnistuminen. Jos esimerkiksi jatkuvuusperiaate ja yritystoiminnan identtisyys eivät toteudu yritysmuodon muutoksessa, katsotaan muutettavan yrityksen purkautuvan ja perustettavan uusi erillinen yritys. Tästä koituu yrittäjälle ylimääräisiä veroseuraamuksia. (Verohallinto 2013b.)

Päätös tehdä yritysmuodon muutos on voinut perustua väriin perusteisiin. Yritysmuodon muutosta suunniteltaessa on käytettävä tarkkaa harkintaa, jotta ei tehdä liian hataria päätöksiä. Jos tarkoituksena on esimerkiksi saavuttaa kevyempi verotus yritysmuodon muutoksella, tulee ennen muutosta tehdä tarkat laskelmat ja ennusteet, jotta lopputulos voidaan ennustaa mahdollisimman hyvin ja näin välttyä mahdollisilta epäonnistumisilta kevyemmän verotuksen tavoittelussa.

5 Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimusosuus opinnäytetyöstä on toteutettu loppukeväästä sekä kesällä 2014. Tutkimusosuus koostuu kahdesta haastattelusta, joiden avulla on tarkoitus saada tarkempaa tietoa kohdeyrittäjän nykytilasta ja yritysmuodon muutoksen motiiveista.

5.1 Tutkimusmenetelmät ja toteutustapa

Opinnäytetyö toteutetaan tutkimuksellisena kehittämistyönä. Tämä sopii opinnäytetyöhön, koska tutkimuksellisessa kehittämistyössä on tarkoituksena ratkaista käytännön ongelmia. Tutkimuksellinen kehittämistyö eroaa kuitenkin arjessa tehtävästä kehittämisestä. Arjessa tehtävä kehittäminen ei yleensä perustu vankkaan tietoperustaan eikä raportointi ole kovin tavanomaista. Toisin on tutkimuksellisessa kehittämistyössä, jossa työn tueksi kerätään tietoa, käytetään useita erilaisia menetelmiä, pidetään yhteyttä eri tahojen välillä työn aikana ja kirjoitetaan varsinainen työ sekä esitetään se. Nämä kaikki toimivat osana tutkimuksellista kehittämistyötä ja vievät sen lähtöpisteestä maaliin. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 18.)

Tutkimuksellinen kehittämishanke etenee kuudessa vaiheessa. Ensiksi tunnistetaan kehittämiskohde ja mietitään alustavat tavoitteet hankkeelle. Seuraavassa vaiheessa hankitaan laaja-alaisesti tietoa aiheesta ja sen taustoista. Kun nämä on saatu selvitettyä, määritellään tarkemmin hankkeen kohde sekä rajataan se. Tämän jälkeen luodaan kehittämishankkeelle tietoperusta, joka pohjautuu jo olemassa oleviin tietoihin. Lopulta päästään toteuttamaan hanketta sekä julkistamaan se, jonka jälkeen seuraa vielä hankkeesta saatujen lopputulosten arviointi. (Ojasalo ym. 2009, 24.)

Tutkimuksellisen kehittämistyön toteuttamiseen tässä opinnäytetyössä käytetään kvalitatiivista eli laadullista menetelmää. Tarkoituksena on käyttää kvalitatiivisena menetelmänä tee-

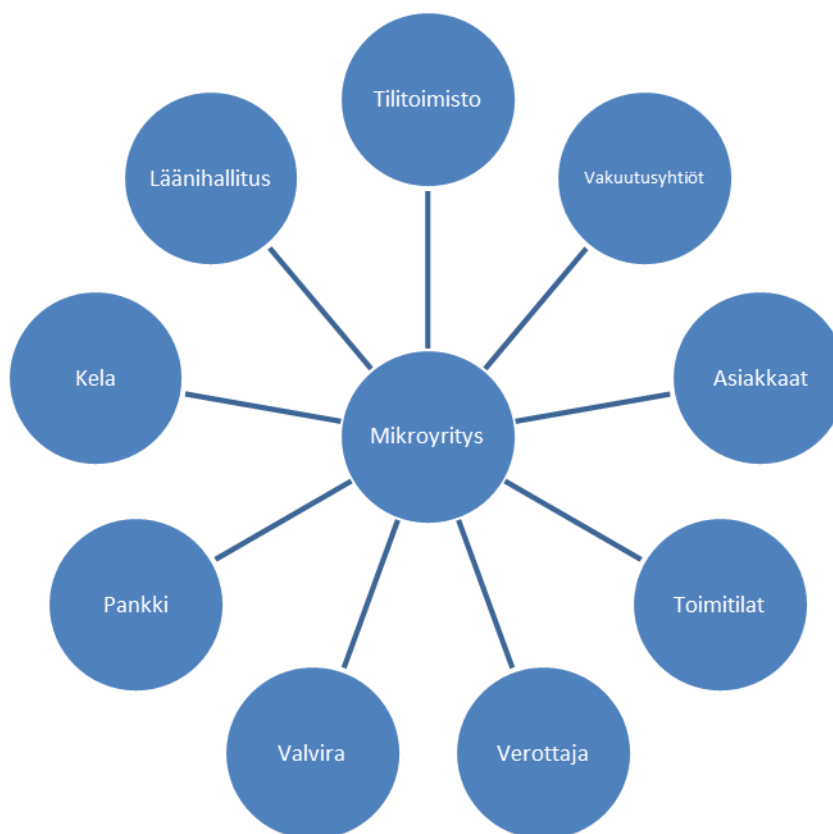
mahaastattelua. Teemahaastattelua käytettäessä haastattelijan tulee valita tarkan harkinnan mukaan, ketä hän haastattelee. Haastattelun jälkeen tutkija tekee yhteenvedon haastattelun tuloksista ja analysoi ne. Harkinnanvaraisiksi näytteiksi teemahaastatteluihin on valittu tilitoimisto ja toimeksiantajayrittäjä. (Ojasalo ym. 2009, 94.)

Teemahaastatteluilla olen pyrkinyt saamaan tarkemman kuvan kohdeyrityksen nykytilasta. Tilitoimiston kanssa tekemäni teemahaastattelun avulla olen halunnut selvittää tilitoimiston näkökulmasta Mikroyrityksen lähtötilannetta ennen yritysmuodon muutosta. Kohdeyrityksen yrittäjän kanssa tekemäni teemahaastattelun avulla olen pyrkinyt selvittämään hänen lähtökohtansa ja tarpeensa yritysmuodon muutokselle sekä sen, että mikä on yrittäjän tahtotila yritysmuodon muutoksen jälkeen.

Aineisto on kerätty erikseen molemmista teemahaastatteluista. Ensimmäinen teemahaastattelu on tehty tilitoimiston kanssa 27.4.2014 Espoossa. Toinen teemahaastattelu on tehty toimeksiantajayrityksen kanssa 1.7.2014 Espoossa. Molemmat haastattelut nauhoitettiin ja ne litteroitiin korostaen tämän työn kannalta tärkeitä asioita. Litterointia ei ole tehty sanasta sanaan, vaan haastatteluista on poimittu työn kannalta tärkeimmät asiat.

5.2 Mikroyrityksen teemahaastattelu

Tässä opinnäytetyössä on toimeksiantajana psykoterapiapalveluita tarjoava yritys, jonka toimiala on yksityiset terveydenhuollonpalvelut. Psykoterapiaa voi Suomessa harjoittaa henkilö, jos hänellä on suoritettuna siihen vaadittava koulutus. Koulutuksen suoritettuaan hänen tulee tehdä Valviraan lupa-anomus, joka hyväksytään tiettyjen normien puitteissa. (Valvira 2014.) Alla olevassa Kuviossa 2 on kuvattu toimeksiantajayrityksen sidosryhmät.

Kuvio 2: Kohdeyrityksen sidosryhmät

Keskityin teemahaastattelussa 1.7.2014 kohdeyrityksen kanssa saamaan lisää tietoa yrittäjän omista ajatuksista yritysmuodon muutosta koskien. Kyselin tarkemmin hänen tietämystään eri yritysmuotojen eroavuuksista sekä kuinka paljon hän tällä hetkellä käyttää aikaansa yritysasioiden hoitamiseen. Pyrin saamaan tarkemman kuvan siitä, miksi yritysmuodon muutos häntä kiinnostaa ja mitkä asiat häntä mahdollisesti huolestuttavat yritysmuodon muutoksessa.

5.2.1 Mikroyrityksen perustiedot

Toimeksiantajayrityksenä tässä opinnäytetyössä on pääkaupunkiseudulla toimiva palveluyritys, joka tarjoaa psykoterapiapalveluita. Yrittäjä on aloittanut oman toimintansa toiminimenä toimivana psykoterapeuttina vuonna 2003. Yritysmuodon valinta on tehty sillä perusteella, että se oli yrittäjän näkökulmasta helpoin ja vähiten byrokraattinen vaihtoehto harjoittaa omaa yritystoimintaa. Toiminimen perustamiseen ei vaadittu alkupääomaa ja sen pystyi silloin perustamaan täyttämällä kaavakkeen maistraattiin.

5.2.2 Yritysmuodot ja tietous niiden eroavuuksista

Eri yritysmuodot ovat entuudestaan tuttuja yrittäjälle, sillä hänellä on myös merkonomin tutkinto. Yrittäjällä on lähinnä perustiedot eri yritysmuodoista, mutta syvällisempää tietoa esi-

merkiksi verotuksen eroavuuksista hänellä ei kovin paljon ole. Yrittäjä on keskustellut eri yritysmuodoista yrittäjäkollegoidensa kanssa ja saanut sitä kautta enemmän tietoa ja myös tätä kautta hänellä on herännyt mielenkiinto oman yritysmuodon muutoksen tarpeesta.

Yritysmuotojen välisistä eroista yrittäjällä oli tiedossa, miten eri yritysmuotojen perustaminen eroaa toisistaan, mutta tarkemmat yksityiskohdat olivat entuudestaan vähemmän tuttuja. Yrittäjältä puuttui tietoa eri yritysmuotojen tarjoamista hyödyistä hänen oman yrityksensä näkökulmasta. Hän tarvitsisi lisää tietoa yritysmuotojen eroavuuksista huomioonottaen juuri hänen omat tulonsa.

Perustiedot eri yritysmuotojen eroavuuksista olivat yrittäjälle tuttuja. Hän tiesi, että avoimeen yhtiöön ja kommandiittiyhtiöön tarvitaan enemmän kuin yksi henkilö yritystä perustettaessa ja ettei osakeyhtiöstä voi ottaa yksityisottoja kuten toiminimestä voi. Osakeyhtiö oli tullut hänelle enemmän tutuksi yritysmuodon muutosta tekevän yrittäjäkollegan kautta.

5.2.3 Yritysmuodon muutos kiinnostaa ja huolestuttaa

Yritysmuodon muutos kiinnostaa erityisesti verotuksellisista syistä. Yrittäjä haluaisi tietää, mitkä hyödyt hän voisi saavuttaa vaihtamalla yritysmuodon toiminimestä osakeyhtiöön. Varsinkin erilaiset luontoisedut kuten auto- ja puhelinetu kiinnostavat. Tällä hetkellä yrittäjä on joutunut myös maksamaan useana vuonna jälkiveroja, jonka vuoksi häntä kiinnostaisi saada lisää tietoa osakeyhtiöstä ja sen verokäytännöistä.

Yrittäjää huolettää osittain yritysmuodon muutoksen onnistuminen. Tarkemmin häntä huolestuttaa vielä se, onko yritysmuodon muutoksesta todellista hyötyä yrittäjälle. Tällä hetkellä hänen on helppo nostaa yksityisottoina varoja omasta yrityksestä, mutta häntä mietityttää, miten palkka määritellään oikean suuruiseksi, jotta se riittää. Osakeyhtiön byrokraattisempi hallinnointi kuulostaa hänen mielestään haastavammalta kuin toiminimen yksityisotot. Palkan arvioiminen alkuun oikean suuruiseksi suhteessa omiin yksityiskuluihin tuntuu yrittäjältä haastavalta. Hän epäilee, että osakeyhtiön varojen nostamisen byrokraattisuus rajoittaisi hänen vapauttaan käyttää yrityksen rahoja.

Yrittäjällä nousi myös esiin huoli kulujen nousemisesta tilitoimistopalveluiden käytössä. Häntä epäilyttää, että osakeyhtiömuotoisen yritystoiminnan harjoittamiseen tarvittaisiin enemmän tilitoimistopalveluita ja sitä kautta myös kulut sen suhteen kasvaisivat. Tällä hetkellä tilitoimistoa käytetään vain kerran vuodessa tekemään koko vuoden kirjanpito sekä veroilmoitus.

5.2.4 Yrityksen hallinnointi nyt ja muutostilanteen jälkeen

Tällä hetkellä yrittäjä hoitaa suurimman osan yrityksen asioista itse. Hän tarvitsee apua ainoastaan vuosittain tehtävään veroilmoitukseen ja kirjanpidon tekemiseen. Muut asiat kuten vakuuttamisen sekä ennakkoerojen maksamisen hän hoitaa itse. Toiminimen hallinnointi on hänelle jo niin tuttua, ettei apua tarvita muihin kuin veroilmoituksen tekemiseen ja kirjanpidon hoitamiseen.

Muutostilanteen jälkeen yrittäjä toivoisi, ettei hänen tarvitsisi käyttää kovin paljon enempää aikaa yritystoimintansa pyörittämiseen kuin mitä hän tällä hetkellä käyttää. Tällä hetkellä hän käyttää noin yhden kokonaisen työpäivän kuukauden aikana yrityksen asioiden hoitamiseen. Tottakai hän ymmärtää, että alussa uuden yritysmuodon pyörittämiseen menisi enemmän aikaa, koska hän joutuisi muuttamaan omia toimintatapojaan yritystoiminnan pyörittämisessä.

5.3 Tilitoimiston teemahaastattelu

Tilitoimiston teemahaastattelu on toteutettu 27.4.2014 Espoossa. Teemahaastattelussa on muun muassa pyritty saamaan tarkempaa tietoa tilitoimiston tarjoamista palveluista ja siitä, miten tilitoimisto kokee Mikroyrityksen hallitsevan yritysasioiden hoitamisensa tällä hetkellä.

5.3.1 Tilitoimiston perustiedot

Mikroyrityksen tilitoimistona toimii espoolainen tilitoimisto. Mikroyrityksen ja tilitoimiston yhteistyö on alkanut vuonna 2013. Tilitoimisto on tehnyt Mikroyrityksen kolmen viimeisen vuoden eli vuosien 2012, 2013 ja 2014 kirjanpidon.

Tilitoimisto on aloittanut toimintansa 2008 ja se työllistää yhden henkilön. Asiakkaita tilitoimistolla on noin 20. Asiakaskunta koostuu eri toimialoilla toimivista yrityksistä, joita ovat muun muassa kuljetus-, kampaamo- ja parturi - ja terveydenhuoltoala. Asiakaskunta koostuu eri yritysmuodoista, joita ovat toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja osakeyhtiö.

Tilitoimistossa on tehty vastaavanlaisia yritysmuodon muutoksia ennenkin. Kaksi toiminimiyri- tystä on muutettu osakeyhtiöiksi. Tilitoimistossa on tehty myös neljä muutosta toiminimestä osakeyhtiöksi. Näissä muutoksissa toiminimi on lopetettu kokonaan ja perustettu aivan uusi erillinen osakeyhtiö, jolla ei ole sidoksia vanhaan toiminimeen. Varsinkin palveluyrityksissä, joilla ei ole omaisuutta, kuten koneita ja kalustoa, on selkeämpää lopettaa toiminimi kokonaan ja perustaa uusi osakeyhtiö. On yleisesti kannattavampaa tehdä yritysmuodon muutokset tilikauden päättyessä. Näin toimittaessa säilyy helpommin selkeys yrityksen verojen maksamisesta, kun verot maksetaan noudattaen koko tilikaudella saman yritysmuodon periateetta. Esimerkiksi toiminimen ja osakeyhtiön verojen määräytymisessä on suuria eroja ja siksi on

yksinkertaisempaa tehdä yksi kokonainen tilikausi noudattaen yhden yritysmuodon periaatetta.

5.3.2 Tilitoimiston palvelut asiakkaille

Tilitoimisto tarjoaa asiakkailleen laaja-alaisesti tilitoimistopalveluita. Palveluihin kuuluvat muun muassa kirjanpito, osto- ja myyntireskontra, veroneuvonta, palkanlaskenta ja veroilmoitukset. Tilitoimisto pystyy tarjoamaan asiakkailleen kokonaisvaltaista palvelua asiakkaiden omien tarpeiden mukaan.

Verosuunnittelun kannalta tilitoimisto huolehtii, että asiakkaiden veroprosentit ovat kohdallaan ja tarkistaa, voiko yrityksestä nostaa osinkoja sekä suosittelee tarvittaessa yritysmuodon muutoksia. Tilitoimisto tarkkailee myös, että yrittäjien eläkevakuutusmaksut eli YEL-vakuutusmaksut ovat ajan tasalla. Tämä on yrittäjille tärkeää, jotta he saavat eläköityessään ansaitsemaansa eläkettä. Tilitoimisto antaa asiakkailleen suosituksia eläkevakuuttamisen hoidossa, mutta päävastuu niiden muuttamisessa on kuitenkin jokaisella asiakkaalla itsellään.

Uusien asiakkaiden tarpeita kartoitetaan aluksi järjestemällä tapaaminen asiakkaan kanssa. Asiakkaat yleensä tietävät jo, mitä palveluita he tarvitsevat tilitoimistolta, mutta on tärkeää käydä jokaisen asiakkaan kanssa tarjottavat palvelut läpi ja miettiä, että ne ovat kattavat juuri tälle asiakkaalle. Poikkeuksena ovat sellaiset asiakkaat, jotka ovat vasta perustaneet yrityksen eikä heillä ole kokemusta yritysasioiden hoitamisesta. Jos asiakas on vasta perustamassa yritystä, tilitoimisto käy eri yritysmuodot läpi asiakkaan kanssa ja suosittelee yritykselle sopivinta vaihtoehtoa. Tilitoimistolla on tapana antaa konkreettisia esimerkkejä eri yritysmuodoista. Se kertoo yrittäjän vastuiden eroavuuksista esimerkiksi toiminimessä ja osakeyhtiössä tai sen, kuinka palkkaa nostetaan osakeyhtiössä. Yrittäjä itse kuitenkin tekee päätöksen yritysmuodosta.

Uusia asiakkaita tilitoimisto auttaa alussa enemmän, jotta yhteistyö asiakkaan kanssa saadaan hyvin käyntiin. Aluksi tilitoimisto pyytää uutta asiakasta keräämään kaikki kuitit yhdeltä kuukaudelta, jonka jälkeen ne katsotaan yhdessä läpi. Tilitoimisto katsoo yhdessä asiakkaan kanssa edellisen kuukauden tiliotteen läpi ja tarkistaa, että tarvittavat kuitit löytyvät.

5.3.3 Mikroyrityksen osaaminen yritysasioiden hoitamisessa

Tilitoimiston näkemys siitä, kuinka Mikroyrityksen käytännön asiat hoidetaan, on hyvä. Mikroyritys on toiminut tähän asti itsenäisesti ja tarvinnut tilitoimiston apua vain vuosittaisen kirjanpidon tekemiseen sekä veroilmoituksen täyttämiseen. Mikroyritys hoitaa laskuttamisen, ennakkoverojen maksamisen sekä vakuuttamisen itsenäisesti. Tilitoimiston näkemys kuitenkin

on, että Mikroyrityksen liikevaihto on kasvanut niin suureksi, että olisi kannattavampaa tehdä taustalla kirjanpitoa kolmen kuukauden sykleissä. Tämänhetkinen käytäntö kirjanpidon laatimisesta kerran vuodessa ei ole kovin toimiva, jos mietitään vuoden mittaan maksettujen verojen oikeellisuutta. Jälkiveroja on tullut maksettavaksi monena vuonna.

Tilitoimisto tarkentaa asiakkailleen, että heidän tulee olla ajan tasalla yrityksen rahallisesta tilanteesta. Yrittäjän täytyy osata itse laskea kuinka paljon varoja yrityksestä voidaan nostaa. Tilitoimisto seuraa taustalla excel-taulukon avulla asiakkaittensa tuloja ja menoja, jotta yritysten kassavarat eivät kuihdu. Varsinkin uusia yrittäjiä on tarvetta aluksi opastaa rahojen käytössä.

Tilitoimiston muut asiakkaat tarvitsevat apua vaihtelevasti. Toisilla asiakkailla on enemmän tietoutta siitä, kuinka esimerkiksi kirjanpitoa hoidetaan, muttei heillä välttämättä ole aikaa hoitaa sitä itse. Sen vuoksi he tarvitsevat enemmän tilitoimiston tuottamia palveluita voidakseen keskittyä paremmin omaan ydinosaamiseensa.

Asiakaskunta tilitoimistossa koostuu eri toimialoilla toimivista yrityksistä, mikä myös tarkoittaa sitä, että yritykset ovat hyvin erilaisia. Kuljetusalan yritykset tarvitsevat apua muun muassa investoinneissa ja uusien työntekijöiden palkkaamisessa. Tilitoimisto toimii tässä apuna laskettaessa, onko yrityksellä varaa palkata lisää työvoimaa tai vaikka ostaa uutta kalustoa. Tilitoimistosta kerrottiin, että päivärahat, ennakoverojen riittävyys sekä auto luontoisetuna aiheuttavat tilitoimiston asiakkaille vuosi toisensa jälkeen eniten epävarmuutta. Näiden asioiden hoitamisessa tilitoimisto auttaa asiakkaitaan selventämällä heille, kuinka niitä voidaan hyödyntää yrityksissä.

5.3.4 Tilitoimiston asiakkaille tarjoamien palveluiden kehittäminen

Ensimmäisenä kehittämiskohteena tilitoimistosta nostettiin esiin palveluiden sähköistäminen. Asiakkaat haluaisivat hoitaa enemmän yhteistyötään tilitoimiston kanssa sähköisesti. Tilitoimisto on kuitenkin suhteellisen pieni, joten sen kannalta ei ole kannattavaa miettiä sähköisten palveluiden tarjoamista.

Toiseksi kehittämiskohteeksi nousi tilitoimiston tuki asiakkaille. Tilitoimisto tiedostaa, että asiakkaita voisi neuvoa ja opastaa paremmin. Kuitenkin aikaa on rajallinen määrä käytettävissä, joten kaikkea ei pysty huomioimaan. Tilitoimistosta neuvotaan asiakkaita tarvittaessa puhelimitse tai sähköpostilla, mutta mietinnässä on ollut myös jonkinlainen opas asiakkaille. Oppaan laatimisessa on ongelmana sen kattavuus. Oppaasta pitäisi tehdä todella monipuolinen, jotta se voisi olla apuna erityyppisille asiakkaille.

5.4 Haastattelujen yhteenveto ja johtopäätökset

Haastattelujen perusteella voidaan vetää johtopäätös, että yritysmuodon muutosta tulisi tutkia tarkemmin ennen kuin se toteutettaisiin. Tämän opinnäytetyön tietoperustassa keskitytään kuvaamaan kohdeyritykselle toiminimen ja osakeyhtiön eroja. Mikroyrityksen täytyy ennen yritysmuodon muutoksen toteuttamisesta päättämistä keskustella tilitoimiston kanssa sen kokonaisvaltaisesta kannattavuudesta yrittäjän kannalta.

Tilitoimiston ja Mikroyrityksen tulee selvittää, kuinka paljon enemmän Mikroyritys tarvitsisi muutoksen jälkeen tilitoimiston tuottamia palveluita ja kuinka paljon nämä nostaisivat sen kuluja. Tämänhetkiset vuosittaiset kulut eivät ole kovin suuret, koska palveluja tarvitaan vain kerran vuodessa veroilmoitukseen ja kirjanpidon tekemiseen.

Mikroyrityksen ja tilitoimiston välisessä työnjaossa pitää miettiä, kuinka paljon tilitoimisto hoitaisi Mikroyrityksen asioista muutoksen jälkeen. Yrittäjä ei voisi nostaa varoja enää yksityisottoina yrityksestä, joten olisi sovittava, kuka hoitaa palkanmaksun yrittäjälle. Kirjanpitoa pitäisi tehdä myös kuukausittain, joten tämän suhteen tulee myös miettiä, miten vastuu sen hoitamisessa jaettaisiin yrittäjän ja tilitoimiston välillä.

Tilitoimistolla on useiden vuosien kokemus tilitoimistona toimimisesta, joten tarvittavaa tietotaitoa löytyy. Tilitoimisto on tehnyt jo aiemmin kaksi vastaavaa yritysmuodon muutosta, joten ne ovat sille entuudestaan tuttuja. Tästä voidaan vetää johtopäätös, että kun tilitoimisto ja Mikroyritys ovat selvittäneet yritysmuodon kannattavuuden Mikroyritykselle, voi tilitoimisto tarvittaessa auttaa Mikroyritystä muutoksen toteutuksessa.

Seuraaviin kuvioihin olen kerännyt Mikroyritykselle muistilistaa yritysmuodon muutosta varten. Muistilistat on koottu haastattelujen perusteella esiin nousseista asioista sekä käyttäen opinnäytetyöhön koottua tietoperustaa. Muistilistaan on kerätty kaikki olennaiset asiat, jotka täytyy selvittää tai hoitaa yritysmuodon muutoksessa. Muistilistaa noudattamalla yrittäjä voi käynnistää muutoksen toiminimestä osakeyhtiöksi. Kuviossa kolme olen tehnyt listauksen niistä toimenpiteistä, jotka tulee tehdä jo ennen kuin lähdetään käynnistämään muutosta.

Muistilista tilitoimiston ja yrittäjän palaveriin

Varaa tilitoimiston kanssa palaveri, jossa sovitaan seuraavista asioista:

- Käy läpi tilitoimiston kanssa kannattavuus yritysmuodon muutoksessa
 - > Onko kannattavaa muuttaa yritysmuotoa? Verohyödyt?
- Tehkää päätös yritysmuodon muutoksen ajankohdasta
- Sopikaa kirjanpidon hoitamisen käytännöt
 - > Tehdäänkö kirjanpito kuukausittain?
 - > Milloin kuitit tarvitsee viimeistään toimittaa tilitoimistoon?
- Määrittele itsellesi maksettava palkka
 - > Palkanmaksupäivät?
 - > Sovi, koska toimitat verokortin tilitoimistoon palkanmaksua varten

Kuvio 3: Muistilista tilitoimiston ja yrittäjän palaveriin

Muistilista yrittäjälle yritysmuodon muutokseen

1. Kirjoita osakeyhtiön yhtiösopimus
<https://www.yrityssuomi.fi/perustamiseen-vaadittavat-asiakirjat-yritysmuodoittain>
2. Avaa pankkitili ja siirrä sinne osakepääoma vähintään 2500€
 → jos osa maksetaan apporttina hanki siitä tilintarkastajan lausunto
3. Tee toiminimen lopetusilmoitus (lomake Y6) ja osakeyhtiön perustamisilmoitus (lomake Y1) Patentti- ja rekisterihallitukseen
<https://www.ytj.fi/palvelut/y-lomakkeet/lomakkeet-lomaketunnusten-mukaan>
4. Teetä kirjanpitäjällä toiminimen kirjanpito ja tilinpäätös
5. Ilmoita asiakkaille uudesta Y-tunnuksesta ja tilinumerosta
7. Tee muutokset yrityksen asiakirjoihin Tmi:stä Oy:ksi
8. Muuta toiminimen sitoumukset osakeyhtiön nimiin

Kuvio 4: Muistilista yrittäjälle yritysmuodon muutokseen

Yllä olevaan Kuvioon neljä olen kerännyt järjestyksessä ne kohdat, jotka tulisi hoitaa, kun muutos käynnistetään. Olen laittanut Internet-linkkejä yrittäjälle, jotta hänen on helpompi edetä muutoksessa.

6 Yhteenveto

Opinnäytetyön aihe oli yritysmuotojen erot yritysmuodon muutoksessa toiminimestä osakeyhtiöksi. Tavoitteena oli kuvata yritysmuodollisia eroja toiminimen ja osakeyhtiön välillä. Haastatteluista tekemässäni yhteenvedossa kerroin, että toiminimen ja tilitoimiston tulee yhdessä tutkia ja vertailla yritysmuodon muutoksen kannattavuutta ennen päätöksen tekemistä.

Yritysmuodon muutoksen harkitseminen saattaa tulla ajankohtaiseksi, kun halutaan tavoitella kevyempää verotusta, ottaa mukaan uusia yhtiökumppaneita tai kun halutaan pienentää yrittäjään kohdistuvia riskejä. Yritystoiminnan tuloksen kasvu voi johtaa harkitsemaan yritysmuodon muutosta juuri edellä mainitsemieni asioiden tavoittelun takia.

Yksi syy muutokselle saattaa myös olla imagokysymys. Osakeyhtiö mielletään useammin luotettavammaksi ja suuremmaksi yritykseksi kuin toiminimi. Tavoiteltaessa luotettavampaa ja suuremman yrityksen imagoa voi yritysmuodon muutos toiminimestä osakeyhtiöksi tulla harjannalaiseksi.

Yritysmuodon muutoksen mahdolliset riskit tulee ottaa huomioon, kun tehdään päätös yritysmuodon muutoksen käynnistämisestä. Merkittävänä riskinä yritysmuodon muutoksessa on sen mahdollinen epäonnistuminen. Yritykselle koituu veroseuraamuksia yritysmuodon muutoksesta, jos yritysmuodon muutosta ei ole toteutettu noudattaen tuloverolain 24 §:ää. On myös huomioitava, että yritysmuodon muutoksen seurauksena yrityksen hallinnointiin voi kulua enemmän aikaa, mikä voi johtaa hallinnollisten kulujen kasvamiseen.

Yritysmuodon muutoksen toteutukseen päädyttyä, Mikroyritys ja tilitoimisto voivat hyödyntää opinnäytetyössä tekemiäni muistilistoja ja edetä niitä noudattamalla. Muistilistoihin on koottu yritysmuodon muutoksen kannalta oleelliset asiat, jotka tulee huomioida muutostoi-
menpiteitä tehtäessä.

Yritysmuodon muutokselle saattaa olla monta eri syytä. Tärkeintä on kuitenkin miettiä kokonaisvaltaisesti muutoksen kannattavuutta ennen kuin siihen ryhdytään. Tässä opinnäytetyössä on annettu kohdeyritykselle tarvittavat tiedot kahden eri yritysmuodon, osakeyhtiön ja toiminimen, välisistä eroista. Opinnäytetyön tutkimusta voitaisiin jatkaa esimerkiksi tekemällä kohdeyritykselle tarkat laskelmat kannattavuudesta eri yritysmuodoissa. Näin kohdeyritys voisi helpommin vertailla oman yritysmuotonsa eli yksityisen elinkeinonharjoittajan kannattavuutta osakeyhtiöön.

Lähteet

- Honkamäki, T. & Pennanen, M. 2010. Yritysjärjestelyjen käsikirja -kirjanpito, verotus ja yhtiöoikeus. Helsinki: WS Bookwell Oy
- Järvenoja, M. 2007. Yritysjärjestelyjen verotus. 2. uudistettu painos. Helsinki: WS Bookwell Oy.
- Karjalainen, L. 2013. Yrittäjän talousopas. Helsinki: Hakapaino Oy.
- Leppiniemi, J. & Walden, R. 2010. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. 11. uudistettu painos. Helsinki: WS Bookwell Oy.
- Mäkinen, L. 2014. Yrittäjän ja kirjanpitäjän vero-opas. Helsinki: Yrityskirjat Oy.
- Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti J. 2009. Kehittämistyön menetelmät - Uudenlaista osamista liiketoimintaan. 1.-2.painos. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Tomperi, S. 2013. Käytännön kirjanpito. 21. uudistettu painos. Porvoo: Bookwell Oy.
- Tuomi-Sorjonen, P. 2013. Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus. 1. painos. Sanoma Pro Oy.
- Villa, S., Ossa, J.& Saarnilehto, A. 2007. Yritysmuodot - toiminta, rahoitus ja verotus. Vantaa: Dark Oy
- Yrityksen perustamisopas - Käytännön perustamistoimet. 2013. 22. uudistettu painos. Jyväskylä: Bookwell Oy.
- Veronmaksajan Taloustaito ekstra. 2013. Verotus 2014. Veronmaksajan taloustaito 12/13, 53.
- Veronmaksajan Taloustaito ekstra. 2014. Verotus 2015. Veronmaksajan taloustaito 12/14, 53.
- Sähköiset julkaisut
- Finlex. 1990. Laki yksityisestä terveydenhuollosta. 9.2.1990/152. Viitattu 15.2.2015.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19900152>
- Kyläkallio, K. 2012. Yrityksen juridisen muodon muuttamisesta. Viitattu 21.4.2014.
<http://www.tilisanomat.fi/content/yrityksen-juridisen-muodon-muuttamisesta-0>
- PRH. 2014a. Yksityisen elinkeinonharjoittajan perustamisilmoitus. Viitattu 6.4.2014.
<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/perustaminen.html>
- PRH. 2014b. Yritysten lukumäärät rekisterissä. Viitattu 4.1.2015.
<http://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>
- Suomen Uusyrityskeskukset ry. 2013. Perustamisopas. Viitattu 5.1.2015.
http://www.perustamisopas.fi/sites/perustamisopas.fi/files/Perustamisopas_2013_web.pdf
- Talouhallintoliitto. 2014. Kirjanpidon ABC. Viitattu 16.2.2014.
http://www.talouhallintoliitto.fi/tilitoimistot/kirjanpidon_abc/
- Taloustaito. 2002. Toimintavaraus on tulossuunnittelun työkalu. Viitattu 8.3.2015.
<http://www.taloussanomat.fi/arkisto/2002/09/17/toimintavaraus-on-tulossuunnittelun-tyokalu/200221767/12>
- Tilastokeskus. 2006. Mikroyritys. Viitattu 9.11.2014.
<http://www.stat.fi/meta/kas/mikroyritys.html>

Tilastokeskus. 2014a. Pääluokat - Toimialaluokitus 2008 (käytössä vuodesta 2009 alkaen). 86909 Muu terveystalvelu. Viitattu 23.12.2014.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/910-2008/86909.html>

Tilastokeskus. 2014b. Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto. Viitattu 23.12.2014.

http://www.stat.fi/til/yrti/2013/yrti_2013_2014-09-25_tie_001_fi.html

Valvira. 2014. Ohje psykoterapeuteille. Viitattu 7.6.2014.

http://www.valvira.fi/luvat/ammattioikeudet/hakemusohjeet/suomessa_koulutetut/psykoterapeutit

Verohallinto. 2011a. Kirjanpito ja tilintarkastus - osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 8.6.2014.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus/Kirjanpito_ja_tilintarkastus_osakeyhtio\(10872\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus/Kirjanpito_ja_tilintarkastus_osakeyhtio(10872))

Verohallinto. 2011b. Kirjanpito, tilikausi ja verovuosi. Viitattu 9.6.2014.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Perustaminen/Kirjanpito_tilikausi_ja_verovuosi\(9362\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Liikkeen_ja_ammattinharjoittaja/Perustaminen/Kirjanpito_tilikausi_ja_verovuosi(9362))

Verohallinto. 2013a. Luontoisedut verotuksessa. Viitattu 30.5.2014.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Luontoisedut_verotuksessa\(30393\)#8Tietoliikenneyhteydenyksityiskytt](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Luontoisedut_verotuksessa(30393)#8Tietoliikenneyhteydenyksityiskytt)

Verohallinto. 2013b. Toimintamuodon muutos osakeyhtiöksi. Viitattu 18.1.2015.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Yritysmuodon_muutos_ja_yritysjarjestelyt/Toimintamuodon_muutos_osakeyhtioksi\(26050\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Yritysmuodon_muutos_ja_yritysjarjestelyt/Toimintamuodon_muutos_osakeyhtioksi(26050))

Verohallinto. 2014a. Tuloverotus - osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 17.1.2015.

http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Osakeyhtio_ja_osuuskunta/Tuloverotus

Verohallinto. 2014b. Työntekijän omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta verovapaana etuna. Viitattu 30.5.2014.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Tyontekijan_omaehtoinen_liikunta_ja_kult\(9989\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Elinkeinoverotus/Tyontekijan_omaehtoinen_liikunta_ja_kult(9989))

Verohallinto. 2014c. Verohallinnon päätös vuodelta 2015 toimitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista. Viitattu 7.2.2015.

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Verohallinnon_paatos_vuodelta_2015_toimi\(35081\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Ennakkoperinta/Tyonantajat/Luontoisedut/Verohallinnon_paatos_vuodelta_2015_toimi(35081))

Yrittäjät. 2013. Yritystoiminnan ABC - Osakeyhtiö. Viitattu 6.4.2014.

http://www.yrittajat.fi/fi-fi/yritystoiminnanabc/yritysmuodot_ja_liiketoiminta/osakeyhtio/

Yrittäjät. 2014a. Osakeyhtiön verotus. Viitattu 29.5.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/verotus/osakeyhtionverotus/>

Yrittäjät. 2014b. Osuuskunta. Viitattu 7.2.2015.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/minustakoyrittaja/perustamistoimet/osuuskunta/>

Yrittäjät. 2014c. Palkanmaksu. Viitattu 29.5.2014.

<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/tyonantajanabc/palkanmaksu/>

YritysHelsinki. 2014. Sosiaali- ja terveystalalan yrityksen perustajalle. Viitattu 6.4.2014.

http://www.yrityshelsinki.fi/sites/www.yrityshelsinki.fi/files/article_attachments/201211/YritysHelsinki%20SOTE-tietopaketti.pdf

Yritys- ja Yhteisötietojärjestelmä. 2015. Lomakeet lomaketunnusten mukaan. Viitattu 7.2.2015.

<https://www.ytj.fi/palvelut/y-lomakkeet/lomakkeet-lomaketunnusten-mukaan>

Yritys-Suomi. 2014. Yritysmuodot. Viitattu 30.5.2014.

<http://www.yrityssuomi.fi/fi/yritysmuodot>

Yritys-Suomi. 2015. Perustamiseen vaadittavat asiakirjat. Viitattu 7.2.2015.

<https://www.yrityssuomi.fi/perustamiseen-vaadittavat-asiakirjat-yritysmuodoittain>

Muut lähteet

Harmaan talouden selvitysyksikkö. 2014. Yksityisen terveydenhuollon yritykset. Verohallinto.

Mikroyritys. 2014. Mikroyrityksen haastattelu 8.6.2014.

Rissanen, M. 2014. Toimintamuodon muutos - Case Parturi-kampaamo X.

Tiltoimisto X. 2014. Tiltoimiston haastattelu 24.5.2014. Espoo.

Kuviot

Kuvio 1: Terveysthuoltoalan yritysjaakauma (Harmaan talouden selvityksikkö 2014, 2)	10
Kuvio 2: Kohdeyrityksen sidosryhmät	26
Kuvio 3: Muistilista tilitoimiston ja yrittäjän palaveriin	32
Kuvio 4: Muistilista yrittäjälle yritysmuodon muutokseen.....	32

Taulukot

Taulukko 1: Yritysmuotojen eroja (Yrityksen perustamisopas 2013, 21-25, 29, 32, 36-37, 39, 41, 43-44, 48, 148-150)	12
--	----

Liitteet

Liite 1 Haastattelurunko 1.....	40
Liite 2 Haastattelurunko 2.....	41

Liite 1 Haastattelurunko 1

1. Teema: Tilitoimiston perustiedot

Milloin perustettu?

Kuinka paljon asiakkaita?

Millä aloilla asiakkaat toimivat?

Mitä eri yhtiömuotoja asiakkailla on?

Onko vastaavia yritysmuodon muutoksia tehty? Voisiko näitä hyödyntää Mikroyrityksen yritysmuodon muutoksessa?

2. Teema: Tilitoimiston palvelut asiakkaille

Millaisia palveluita tilitoimisto tarjoaa asiakkailleen? Esimerkiksi verotus, eläkevakuuttaminen, yritysmuodon kattavuus yritystoiminnassa.

Kuinka uusien asiakkaiden tarpeet kartoitetaan?

3. Teema: Asiakkaiden osaaminen yritysasioiden hoitamisessa

Kuinka hyvin toiminimi osaa hoitaa yritysasioitaan? (YEL, verotus, vakuuttaminen)

Kuinka paljon toiminimiyrittäjän tarvitsee osata?

Kuinka paljon muut asiakkaat tarvitsevat apua yritysasioiden hoitamisessa?

4. Teema: Tilitoimiston asiakkaille tarjoamien palveluiden kehittäminen

Miten palveluiden tarjontaa voisi kehittää?

Onko eri yritysmuotoa harjoittaville asiakkaille mahdollista koota kohdennettu tietopaketti?

Liite 2 Haastattelurunko 2

1. Teema: Mikroyrityksen perustiedot

Milloin perustettu?

Millä perusteella yritysmuoto on valittu?

2. Teema: Yritysmuodot

Kuinka tuttuja eri yritysmuodot ovat entuudestaan?

Kuinka tarkasti tunnet yritysmuotojen erot?

3. Teema: Yritysmuodon muutos

Miksi yritysmuodon muutos kiinnostaa?

Onko jotain erityistä, mikä huolestuttaa yritysmuodon muutoksessa?

4. Teema: Yrityksen hallinto nyt ja muutostilanteen jälkeen

Kuinka suuren osan yrityksen asioista hoidat tällä hetkellä?

Paljonko olet valmis käyttämään aikaa muutostilanteen jälkeen yritysasioiden hoitamiseen?